

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) br. 165/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 4. veljače 2014.

o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

tahografa. Uredba je u nekoliko navrata značajno izmijenjena. Kako bi uredba bila jasnija, trebalo bi pojednostaviti i restrukturirati njezine glavne odredbe.

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

- (2) Iskustvo je pokazalo da je potrebno poboljšati određene tehničke elemente i postupke nadzora kako bi se osigurao uspješan i učinkovit rad sustava tahografa.

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnoga akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

- (3) Određena vozila ne podliježu odredbama Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ Radi održanja usklađenosti, trebalo bi biti moguće izuzeti takva vozila iz područja primjene ove Uredbe.

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

- (4) Tahografe bi trebalo ugraditi u vozila na koja se primjenjuje Uredba (EZ) 561/2006. Određena vozila trebala bi biti isključena iz područja primjene te Uredbe kako bi se uvela određena fleksibilnost, i to za vozila s najvećom dopuštenom masom koja ne prelazi 7,5 tona koja se koriste za prijevoz materijala, opreme ili strojeva koje vozač koristi tijekom svog rada i koja se koriste samo u rasponu od 100 km od baze poduzeća te pod uvjetom da vožnja takvog vozila ne sačinjava glavnu aktivnost vozača. Kako bi se osigurala usklađenost među relevantnim izuzećima određenima u Uredbi (EZ) br. 561/2006 te kako bi se smanjilo administrativno opterećenje prijevoznih poduzeća, a u isto vrijeme poštovali ciljevi te Uredbe, trebalo bi određene dopuštene udaljenosti navedene u njoj izmijeniti.

budući da:

- (1) Uredba Vijeća (EEZ) br. 3821/85 ⁽³⁾ sadrži odredbe vezane uz izradu, ugradnju, korištenje i ispitivanje

⁽¹⁾ SL C 43, 15.2.2012., str. 79.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 3. srpnja 2012. (SL C 349 E, 29.11.2013., str. 105.) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 15. studenoga 2013. (SL C 360, 10.12.2013., str. 66.). Stajalište Europskog parlamenta od 15. siječnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 3821/85 od 20. prosinca 1985. o uređajima za bilježenje podataka u cestovnom prometu (SL L 370, 31.12.1985., str. 8.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet te o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 (SL L 102, 11.4.2006., str. 1.).

- (5) Komisija će razmotriti mogućnost produljenja roka valjanosti prilagodnika za vozila M1 i N1 do 2015. te dalje razmotriti mogućnost dugoročnih rješenja za vozila M1 i N1 do 2015.
- (6) Komisija bi trebala razmotriti ugradnju senzora težine u vozila za prijevoz teškog tereta i trebala bi ocijeniti potencijal da senzori težine doprinesu poboljšanoj usklađenosti sa zakonodavstvom o cestovnom prijevozu.
- (7) Korištenje tahografa povezanih s globalnim satelitskim navigacijskim sustavom prikladan je i povoljan način za automatsko bilježenje položaja vozila na određenim mjestima tijekom dnevnog radnog vremena kako bi se olakšao rad službenika za kontrolu i stoga bi se takvo korištenje trebalo biti omogućeno.
- (8) U svojoj presudi u predmetu C-394/92 *Michielsen and Geybels Transport Service* ⁽¹⁾, Sud je definirao pojam „dnevno radno vrijeme” te bi nadzorna tijela trebala tumačiti odredbe ove Uredbe uzimajući u obzir tu definiciju. „Dnevno radno vrijeme” počinje u trenutku kada je vozač uključio tahograf nakon tjednog ili dnevnog razdoblja odmora ili, ako je dnevni odmor razdijeljen u nekoliko razdoblja, nakon razdoblja odmora koje je trajalo najmanje devet sati. To razdoblje završava početkom dnevnoga razdoblja odmora ili, ako je dnevni odmor razdijeljen u nekoliko razdoblja, početkom razdoblja odmora koje traje najmanje devet uzastopnih sati.
- (9) Direktivom 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ od država članica zahtijeva se da provode minimalan broj provjera na cesti. Daljinska komunikacija između tahografa i nadzornih tijela za potrebe provjera na cesti olakšava provedbu ciljanih provjera na cesti te tako omogućuje smanjenje administrativnoga opterećenja prijevoznih poduzeća prouzročena nasumičnim provjerama te bi je stoga trebalo uvesti.
- (10) Inteligentni prijevozni sustavi (ITS) učinkoviti su po pitanju izazova s kojima je suočena europska prometna politika, poput povećanja cestovnog prometa i zagušenosti prometa ili povećanja potrošnje energije. Stoga bi tahografi trebali imati standardizirana sučelja kako bi se osigurala njihova interoperabilnost s aplikacijama ITS-a.
- (11) Potrebno je dati prednost razvoju aplikacija koje pomažu vozačima u tumačenju podataka zabilježenih tahografom kako bi mogli biti usklađeni sa socijalnim zakonodavstvom.
- (12) Sigurnost tahografa i njegovog sustava od ključne je važnosti kako bi se osiguralo generiranje pouzdanih podataka. Stoga bi proizvođači trebali osmišljavati, ispitivati i neprestano pregledavati tahograf tijekom njegova životna ciklusa u svrhu sprječavanja, otkrivanja i ublažavanja sigurnosnih ranjivosti.
- (13) Terenska ispitivanja tahografa koji još nije homologiran omogućuju testiranje uređaja u stvarnim situacijama prije negoli se započne s njegovim korištenjem. Time se omogućuju brža poboljšanja uređaja. Stoga bi trebalo dozvoliti provođenje terenskih ispitivanja, pod uvjetom da se sudjelovanje u takvim ispitivanjima te usklađenost s Uredbom (EZ) br. 561/2006 učinkovito prati i nadzire.
- (14) Uzimajući u obzir važnost održavanja najveće moguće razine sigurnosti, sigurnosne potvrde treba izdati certifikacijsko tijelo koje je odobrio Upravljački odbor u okviru „Sporazuma o uzajamnom priznavanju potvrda o evaluaciji sigurnosti informacijske tehnologije” Skupine viših dužnosnika za sigurnost informacijskih sustava (SOG-IS, eng. *European Senior Official Group on Information Security*).
- U kontekstu međunarodnih odnosa s trećim zemljama, Komisija ne bi trebala odobriti certifikacijsko tijelo za potrebe ove uredbe osim ako to tijelo pruži uvjete za evaluaciju sigurnosti istovjetne onima koji su predviđeni Sporazumom o uzajamnom priznavanju. U tom smislu trebalo bi se osloniti na savjet upravljačkog odbora.
- (15) Pitanje instalatera i radionica od velike je važnosti za sigurnost tahografa. Stoga je potrebno propisati određene minimalne zahtjeve za njihovu pouzdanost, odobravanje, i provjere. Nadalje, države članice trebaju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se spriječio sukob interesa između instalatera ili radionica i prijevoznih poduzeća. Ova Uredba ne sprječava države članice u osiguravanju njihova odobravanja, nadziranja i certificiranja kako je određeno u ovoj Uredbi korištenjem postupaka propisanih u Uredbi (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, pod uvjetom da su ispunjeni minimalni uvjeti određeni u ovoj Uredbi.
- (16) Kako bi se osigurali učinkovitiji pregled i provjera kartica vozača te kako bi se olakšali zadaci službenika za kontrolu, trebalo bi uspostaviti nacionalne elektroničke evidencije te omogućiti međusobno povezivanje tih evidencija.

⁽¹⁾ [1994] ECR I-2497.

⁽²⁾ Direktiva 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o minimalnim uvjetima za provedbu uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) 3821/85 o socijalnom zakonodavstvu koje se odnosi na djelatnosti cestovnoga prometa i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća 88/599/EEZ (SL L 102, 11.4.2006., str. 35.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) BR. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

- (17) Pri provjeri autentičnosti kartica vozača države članice trebale bi koristiti postupke navedene u Preporuci Komisije 2010/19/EU ⁽¹⁾.
- (18) Trebalo bi razmotriti posebne slučajeve u kojima bi država članica trebala biti u mogućnosti izdati privremenu, neobnovljivu karticu vozača vozačima koji nemaju uobičajeno boravište u državi članici ili zemlji koja je stranka Europskog sporazuma koji se odnosi na rad posada vozila koje sudjeluju u međunarodnom cestovnom prometu od 1. srpnja 1970. (Sporazum AETR). U tim slučajevima države članice trebaju u potpunosti primjenjivati relevantne odredbe ove Uredbe.
- (19) Dodatno, trebalo bi omogućiti državi članici izdavanje kartica vozača vozačima s boravištem na području te države članice čak ako se Ugovori ne primjenjuju u nekim dijelovima te države članice. U tim slučajevima države članice trebaju u potpunosti primjenjivati relevantne odredbe ove Uredbe.
- (20) Službenici za kontrolu neprestano su izloženi novim izazovima zbog uvođenja izmjena na tahografu i novih manipulativnih tehnika. Kako bi se osigurala učinkovitija provjera te unaprijedilo usklađivanje pristupa provjere diljem Unije, trebalo bi usvojiti zajedničku metodologiju za početno i trajno osposobljavanje službenika za kontrolu.
- (21) Bilježenje podataka putem tahografa, kao i tehnologije u razvoju za bilježenje podataka o položaju, daljinska komunikacija i povezanost s inteligentnim prijevoznim sustavima obuhvaćaju obradu osobnih podataka. Stoga bi se trebala primjenjivati relevantna pravila Unije, osobito ona utvrđena u Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ te Uredba 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (22) Kako bi se omogućilo pošteno tržišno natjecanje u razvoju aplikacija povezanih s tahografom, prava intelektualnog vlasništva i patenti povezani s prijenosom podataka u tahograf ili iz njega trebali bi biti besplatno dostupni svima.
- (23) Gdje je primjenjivo, podaci razmijenjeni tijekom komunikacije s nadzornim tijelima u državama članicama trebali bi biti u skladu je s relevantnim međunarodnim normama, poput skupa normi vezanih uz komunikacijski sustav kratkog dometa putem satelita koje je uspostavio Europski odbor za normizaciju.
- (24) Kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje na tržištu međunarodnog cestovnog prometa te poslao jasan signal vozačima i prijevoznim poduzećima, države članice trebale bi odrediti, u skladu s kategorijama kršenja određenima u Direktivi 2006/22/EZ, učinkovite, proporcionalne, odvraćajuće i nediskriminirajuće kazne, ne dovodeći u pitanje načelo supsidijarnosti.
- (25) Države članice trebale bi osigurati da se odabir vozila za pregled provodi bez diskriminacije na temelju nacionalnosti vozača ili države registracije ili stavljanja u pogon komercijalnog vozila.
- (26) U interesu jasne, učinkovite, razmjerne i jedinstvene provedbe socijalnih pravila u cestovnom prometu, nadležna tijela država članica trebala bi pravila primjenjivati na jedinstven način.
- (27) Svaka država članica trebala bi obavijestiti Komisiju o svim otkrićima do kojih dođe u pogledu dostupnosti prijevornih uređaja ili instalacija za manipuliranje tahografom, uključujući i one koje su ponuđene putem interneta, a Komisija bi trebala o tim otkrićima obavijestiti sve ostale države članice.
- (28) Komisija bi trebala nastaviti pružanjem usluge pomoći putem interneta koja omogućuje vozačima, prijevoznim poduzećima, nadzornim tijelima i ovlaštenim instalaterima, radionicama ili proizvođačima vozila da postave pitanja u vezi s digitalnim tahografom, uključujući nove vrste manipuliranja i prevara.
- (29) Prilagodбом Sporazuma AETR, korištenje digitalnog tahografa postalo je obvezno u slučaju vozila registriranih u trećim zemljama koje su potpisnice Sporazuma AETR. Budući da izmjene tahografa uvedene ovom Uredbom izravno utječu na te zemlje, one bi trebale sudjelovati u dijalogu o tehničkim pitanjima, uključujući pitanja u vezi sa sustavom za razmjenu informacija o karticama vozača i karticama radionice. Stoga je potrebno uspostaviti Forum o tahografu.

⁽¹⁾ Preporuka Komisije 2010/19/EU od 13. siječnja 2010. o sigurnoj razmjeni elektroničkih podataka među državama članicama radi provjere jedinstvenosti kartica vozača koje izdaju (SL L 9, 14.1.2010., str. 10.).

⁽²⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽³⁾ Uredba 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

(30) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisija bi trebala imati provedbene ovlasti u pogledu zahtjeva, funkcija prikaza i upozorenja i homologacije tahografa, kao i detaljnih odredaba za pametne tahografe; postupaka koje je potrebno slijediti pri provođenju terenskih ispitivanja te obrazaca koje je potrebno koristiti za praćenje tih terenskih ispitivanja; standardnog obrasca za pisanu izjavu o razlozima za uklanjanje pečata; zajedničkih postupaka i specifikacija potrebnih za međupovezanost elektroničkih evidencija; i metodologije koja navodi sadržaj početnog i trajnog osposobljavanja službenika za kontrolu. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

(31) Provedbeni akti doneseni u svrhu ove uredbe, koji će zamijeniti odredbe u Prilogu I.B Uredbi (EEZ) br. 3821/85 i druge provedbene mjere trebale bi biti uspostavljene do 2. ožujka 2016. Međutim, ako iz nekog razloga ti provedbeni akti ne budu pravovremeno doneseni, prijelazne mjere trebale bi osigurati potreban kontinuitet.

(32) Provedbene akte iz ove Uredbe Komisija ne bi smjela donijeti ako odbor iz ove Uredbe ne dostavi mišljenje o nacrtu provedbenog akta koji je predložila Komisija.

(33) U okviru primjene Sporazuma AETR, upućivanja na Uredbu 3821/85 trebaju se tumačiti kao upućivanja na ovu Uredbu. Unija očekuje da će u Ekonomskoj komisiji za Europu Ujedinjenih Naroda biti poduzeti odgovarajući koraci kako bi se osigurala potrebna usklađenost između ove Uredbe i Sporazuma AETR.

(34) Europski nadzornik za zaštitu podataka je savjetovan u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ te je donio mišljenje 5. listopada 2011. ⁽³⁾.

(35) Uredbu (EEZ) br. 3821/85 trebalo bi stoga staviti izvan snage,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela o mehanizmima država članica za kontrolu izvršavanja provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽³⁾ SL C 37, 10.2.2012., str. 6.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

NAČELA, PODRUČJE PRIMJENE I ZAHTJEVI

Članak 1.

Predmet i načela

1. Ovom se Uredbom utvrđuju obveze i zahtjevi vezani uz izradu, ugradnju, uporabu, ispitivanje i provjeru tahografa koji se koriste u cestovnom prometu radi provjere usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 561/2006, Uredbom 2002/15/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i Uredbom Vijeća 92/6/EEZ ⁽⁵⁾.

Tahografi moraju po pitanju svoje izrade, ugradnje, uporabe i ispitivanja biti u skladu sa zahtjevima ove Uredbe.

2. Ova Uredba određuje uvjete i zahtjeve prema kojima se informacije i podaci, osim osobnih podataka, koje zabilježe i pohrane tahografi mogu koristiti za druge svrhe osim provjere usklađenosti s aktima iz stavka 1.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 4. Uredbe (EZ) br. 561/2006.

2. Uz definicije iz stavka 1., za potrebe ove Uredbe primjenjuju se slijedeće definicije:

(a) „tahograf” ili „uređaj za bilježenje podataka” znači uređaj koji se ugrađuje u cestovna vozila u svrhu prikaza, bilježenja, ispisa, pohrane i automatskog ili poluautomatskog generiranja detalja o kretanju tih vozila, uključujući brzinu tih vozila, u skladu s člankom 4. stavkom 3. kao i detalje o određenim razdobljima aktivnosti njihovih vozača;

(b) „jedinica u vozilu” znači tahograf bez senzora kretanja i kablova za spajanje senzora kretanja. Jedinica u vozilu može biti jedna jedinica ili više jedinica raspoređenih u vozilu, pod uvjetom da je zajamčena usklađenost sa sigurnosnim zahtjevima iz ove Uredbe; jedinica u vozilu uključuje, između ostalog, jedinicu za obradu, memoriju podataka, funkciju mjerenja vremena, dva uređaja sa sučeljem za pametne kartice za vozača i suvozača, pisac, zaslon, priključne uređaje i mogućnosti unošenja podataka korisnika;

⁽⁴⁾ Direktiva 2002/15/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o organizaciji radnog vremena osoba koje obavljaju mobilne djelatnosti cestovnog prijevoza (SL L 80, 23.3.2002., str. 35.).

⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 92/6/EEZ od 10. veljače 1992. o ugradnji i uporabi uređaja za ograničenje brzine za određene kategorije motornih vozila u Zajednici (SL L 57, 2.3.1992., str. 27.).

- (c) „senzor kretanja” znači dio tahografa na kojem se prikazuje signalna oznaka brzine vozila i/ili duljine prijeđenoga puta vozila;
- (d) „tahografska kartica” znači pametna kartica koja se koristi u kombinaciji s tahografom, a pomoću koje tahograf prepoznaje ulogu držatelja kartice te koja omogućuje prijenos i pohranu podataka;
- (e) „tahografski listić” znači listić za zapisivanje i pohranjivanje zabilježenih podataka koji se umeće u analogni tahograf i na koji pisač analognog tahografa neprekidno zapisuje podatke koje treba zabilježiti;
- (f) „kartica vozača” znači tahografska kartica koju ovlaštena tijela u državi članici izdaju pojedinom vozaču, a koja služi za identifikaciju vozača te omogućuje pohranu podataka o aktivnosti vozača;
- (g) „analogni tahograf” znači tahograf koji se koristi u kombinaciji s tahografskim listićem u skladu s ovom Uredbom;
- (h) „digitalni tahograf” znači tahograf koji se koristi u kombinaciji s tahografskom karticom u skladu s ovom Uredbom;
- (i) „kontrolna kartica” znači tahografska kartica koju ovlaštena tijela u državi članici izdaju nacionalnom nadležnom nadzornom tijelu, a koja služi za identifikaciju nadzornoga tijela i moguće službenika za kontrolu te koja omogućuje pristup podacima pohranjenima u memoriji podataka, kartici vozača ili prema potrebi karticama radionice, u svrhu njihova čitanja, ispisivanja i/ili preuzimanja;
- (j) „kartica poduzeća” znači tahografska kartica koju ovlaštena tijela u državi članici izdaju prijevoznome poduzeću koje upravlja vozilima u koja je ugrađen tahograf, a koja služi za identifikaciju prijevoznoga poduzeća te omogućuje prikazivanje, preuzimanje i ispisivanje podataka pohranjenih u tahografu koje je prijevozno poduzeće zaključalo;
- (k) „kartica radionice” znači tahografska kartica koju su ovlaštena tijela u državi članici izdala ovlaštenom osoblju proizvođača tahografa, instalatera, proizvođača vozila ili radionice koje je država članica odobrila, a koja služi za identifikaciju posjednika kartice te omogućuje ispitivanje, kalibraciju i aktiviranje tahografa i/ili preuzimanje iz njih;
- (l) „aktiviranje” znači faza u kojoj je tahograf u potpunosti operativan i provodi sve funkcije, uključujući sigurnosne funkcije kroz upotrebu kartice radionice;
- (m) „kalibracija” digitalnog tahografa znači ažuriranje ili potvrdu parametara vozila, uključujući identifikaciju i karakteristike vozila, koji se trebaju sačuvati u memoriji podataka korištenjem kartice radionice;
- (n) „preuzimanje” iz digitalnog tahografa znači kopiranje, zajedno s digitalnim potpisom, dijela ili čitavog skupa datoteka podataka zabilježenih u memoriji podataka jedinice u vozilu ili u memoriji tahografske kartice pod uvjetom da taj proces ne mijenja niti briše pohranjene podatke;
- (o) „događaj” znači neuobičajeno djelovanje koje otkrije digitalni tahograf, a koje može biti rezultat pokušaja prijave;
- (p) „kvar” znači neuobičajeno djelovanje koje otkrije digitalni tahograf, a koje može biti rezultat nepravilnosti ili greške na uređaju;
- (q) „ugradnja” znači postavljanje tahografa u vozilo;
- (r) „nevažeća kartica” znači kartica za koju se otkrije da je neispravna ili čija početna provjera autentičnosti nije uspjela ili čiji datum početka važenja još nije dosegnut ili čiji je datum isteka prošao;
- (s) „periodični pregled” znači skup operacija koje se vrše za provjeru radi li tahograf pravilno, odgovaraju li njegove postavke parametrima vozila i jesu li uređaji za manipulaciju spojeni na tahograf;
- (t) „popravak” znači bilo kakav popravak senzora za kretanje ili jedinice u vozilu koji zahtijeva isključivanje s napajanja ili isključivanje s drugih sastavnih dijelova tahografa ili otvaranje senzora za kretanje ili jedinice u vozilu;
- (u) „homologacija” znači proces certificiranja, od strane države članice, u skladu s člankom 13., da tahograf, njegovi relevantni sastavni dijelovi ili tahografska kartica koji će se staviti na tržište ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe;
- (v) „interoperabilnost” znači kapacitet sustava i temeljnih poslovnih procesa za razmjenu podataka i dijeljenje informacija;
- (w) „sučelje” znači mogućnost među sustavima koja pruža medije kroz koje mogu kontaktirati i biti međusobno povezani;
- (x) „izmjereno vrijeme” znači trajni digitalni zapis koordiniranog univerzalnog datuma i vremena (UTC);
- (y) „prilagodba vremena” znači automatska prilagodba aktualnog vremena u redovnim intervalima i s maksimalnim odstupanjem od jedne minute ili prilagodba koja se provodi tijekom kalibracije;

(z) „otvorena norma” znači norma određena u dokumentu o specifikaciji normi koji je dostupan besplatno ili uz nominalnu naplatu, a koji se može kopirati, dijeliti ili koristiti bez naknade ili uz nominalnu naknadu.

Članak 3.

Područje primjene

1. Tahografi se ugrađuju i koriste u vozilima registriranim u državi članici koja služe za cestovni prijevoz putnika ili dobara i na koje se primjenjuje Uredba (EZ) br. 561/2006.

2. Države članice mogu izuzeti od primjene ove Uredbe vozila navedena u članku 13. stavcima 1. i 3. Uredbe (EZ) br. 561/2006.

3. Države članice mogu izuzeti od primjene ove Uredbe vozila koja se koriste za djelatnosti prijevoza za koje je odobreno izuzeće u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006.

Države članice mogu izuzeti od primjene ove Uredbe vozila koja se koriste za djelatnosti prijevoza za koje je odobreno izuzeće u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 561/2006. Države članice moraju o tome odmah obavijestiti Komisiju.

4. Petnaest godina nakon što su novoregistrirana vozila dužna imati tahograf kako je određeno člancima 8., 9. i 10. ove Uredbe, vozilima koja prometuju u državi članici koja nije država članica njihove registracije mora se ugraditi takav tahograf.

5. U slučaju nacionalnoga prijevoza države članice mogu zahtijevati ugradnju i uporabu tahografa u skladu s ovom Uredbom u svakom vozilu za koje se njihova ugradnja i uporaba tahografa ne zahtijeva u stavku 1.

Članak 4.

Zahtjevi i podaci koji treba bilježiti

1. Tahografi, isključujući vanjske sastavne dijelove, tahografske kartice i tahografski listići moraju ispunjavati stroge tehničke i ostale zahtjeve kako bi se omogućila ispravna provedba ove Uredbe.

2. Tahografi i tahografske kartice moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve.

Oni moraju:

— bilježiti podatke povezane s vozačem, aktivnosti vozača i vozilom koji moraju biti točni i pouzdani,

— biti sigurni, posebice jamčiti integritet i porijeklo izvora podataka koje su zabilježile jedinice u vozilu i senzori kretanja ili koji su iz njih preuzeti,

— biti interoperabilni, između različitih generacija jedinica u vozilu i tahografskih kartica,

— omogućavati učinkovitu provjeru usklađenosti s ovom Uredbom i drugim primjenjivim pravnim aktima,

— biti jednostavni za korištenje.

3. Digitalni tahografi bilježe sljedeće podatke:

(a) prijedeni put i brzinu vozila;

(b) izmjereno vrijeme;

(c) položaje kako je navedeno u članku 8. stavku 1.;

(d) identitet vozača;

(e) aktivnost vozača;

(f) podatke o kontroli, kalibraciji i popravku tahografa, uključujući identifikaciju radionice;

(g) događaje i kvarove.

4. Analogni tahografi bilježe barem podatke iz stavka 3. točaka (a), (b) i (e).

5. Pristup podacima pohranjenima u tahografu i tahografskoj kartici može se odobrit u bilo kojem trenutku:

(a) nadležnim nadzornim tijelima;

(b) relevantnom prijevoznom poduzeću tako da može biti usklađeno s pravnim obvezama, posebice kako je navedeno u člancima 32. i 33.

6. Preuzimanje podataka vrši se uz minimalnu odgodu za prijevozna poduzeća ili vozače.

7. Podaci koje zabilježi tahograf koji se mogu prenositi u i iz tahografa bežično ili elektroničkim putem, moraju biti u obliku javno dostupnih protokola kako je definirano u otvorenim normama.

8. Kako bi se osiguralo da su tahograf i tahografske kartice usklađeni s načelima i uvjetima ove Uredbe, a naročito u ovog članka, Komisija provedbenim aktima donosi detaljne odredbe potrebne za jedinstvenu provedbu ovog članka, posebice odredbe koje osiguravaju tehnički način ispunjenja tih zahtjeva. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

9. Detaljne odredbe iz stavka 8., prema potrebi, temelje se na normama i jamče interoperabilnost i kompatibilnost između raznih generacija jedinica u vozilu i svih tahografskih kartica.

Članak 5.

Funkcije digitalnog tahografa

Digitalni tahograf osigurava sljedeće funkcije:

- mjerenje brzine i prijednog puta,
- praćenje aktivnosti vozača i statusa vožnje,
- praćenje umetanja i uklanjanja tahografskih kartica,
- bilježenje ručnih unosa vozača,
- kalibraciju,
- automatsko bilježenje položaja kako je navedeno u članku 8. stavku 1.,
- praćenje aktivnosti nadzora,
- otkrivanje i bilježenje događaja i kvarova,
- čitanje iz memorije podataka, bilježenje i pohrana u memoriji podataka,
- čitanje s tahografskih kartica te bilježenje i pohrana na tahografske kartice,
- prikaz, upozoravanje, ispis i preuzimanje podataka na vanjske uređaje,
- prilagodbu i mjerenje vremena,
- daljinsku komunikaciju,
- upravljanje zaključavanjem poduzeća,
- ugrađena ispitivanja i samoispitivanja.

Članak 6.

Prikaz i upozoravanje

1. Informacije sadržane u digitalnom tahografu i tahografskoj kartici povezane s aktivnostima vozila te s vozačem i suvozačem prikazuju se na jasan, nedvosmislen i ergonomski način.

2. Prikazuju se sljedeće informacije:

(a) vrijeme;

(b) način rada;

(c) aktivnost vozača:

— ako je trenutačna aktivnost vožnja, vozačevo trenutačno neprekidno vrijeme vožnje i kumulativno vrijeme stanki,

— ako je trenutačna aktivnost dostupnost/drugi posao/odmor ili stanka, trenutačno trajanje te aktivnosti (od kad je odabrana) i trenutačno kumulativno vrijeme stanki;

(d) podaci povezani s upozorenjima;

(e) podaci povezani s pristupom izborniku.

Mogu se prikazati dodatne informacije pod uvjetom da se jasno mogu razlikovati od informacija zatraženih u ovom stavku.

3. Digitalni tahograf upozorava vozače kad otkrije neki događaj i/ili kvar te prije i u vrijeme prekoračenja maksimalnog dopuštenog neprekidnog vremena vožnje kako bi se poboljšala usklađenost s relevantnim zakonodavstvom.

4. Upozorenja su vizualna, a mogu biti i zvučna. Upozorenja traju najmanje 30 sekundi, osim ako ih korisnik potvrdi na način da pritisne bilo koju tipku na tahografu. Razlog upozorenja prikazuje se i ostaje vidljiv sve dok ga korisnik potvrdi na način da upotrijebi posebnu tipku ili naredbu na tahografu.

5. Kako bi se osiguralo da su tahografi usklađeni sa zahtjevima ovog članka u odnosu na prikaz i upozorenja, Komisija provedbenim aktima donosi detaljne odredbe potrebne za jedinstvenu provedbu ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

Članak 7.

Zaštita podataka

1. Države članice dužne su osigurati da se obrada osobnih podataka u kontekstu ove Uredbe vrši isključivo za potrebe provjere usklađenosti s ovom Uredbom i Uredbom (EZ) br. 561/2006, u skladu s direktivama 95/46/EZ i 2002/58/EZ te pod nadzorom nadzornog tijela države članice iz članka 28. Direktive 95/46/EZ.

2. Države članice posebice moraju osigurati da su osobni podaci zaštićeni od korištenja koja nisu povezana s praćenjem ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 561/2006, u skladu sa stavkom 1. u pogledu:

— korištenja globalnog navigacijskog satelitskog sustava (GNSS) za bilježenje podataka o položaju iz članka 8.,

— korištenja daljinske komunikacije za potrebe vršenja provjere iz članka 9.,

— korištenja tahografa sa sučeljem iz članka 10.,

— elektroničke razmjene podataka na karticama vozača kako je navedeno u članku 31., a posebno prekogranične razmjene takvih podataka s trećim zemljama,

— evidencije koju provode prijevozna poduzeća u skladu s člankom 33.

3. Digitalni tahografi osmišljeni su na način da osiguravaju zaštitu privatnosti. Obraduju se isključivo oni podaci potrebni za ispunjenje svrha ove Uredbe.

4. Vlasnici vozila, prijevozna poduzeća i sva druga tijela dužni su poštovati, ako je to potrebno, relevantne odredbe o zaštiti osobnih podataka.

POGLAVLJE II.

PAMETNI TAHOGRAF

Članak 8.

Bilježenje položaja vozila na određenim mjestima tijekom dnevnog radnog vremena

1. Kako bi se olakšala potvrda usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom, položaj vozila bilježi se automatski na sljedećim mjestima ili u točki koja je najbliža takvim mjestima gdje je dostupan satelitski signal:

— početno mjesto dnevnog radnog vremena,

— svaka tri sata akumuliranog vremena vožnje,

— završno mjesto dnevnog radnog vremena.

Radi toga se u vozila koja su prvi put registrirana 36 mjeseci nakon stupanja na snagu detaljnih odredbi iz članka 11. ugrađuje tahograf koji je povezan s uslugom pozicioniranja na temelju satelitskog navigacijskog sustava.

2. U pogledu povezivanja tahografa s uslugom pozicioniranja na temelju satelitskog navigacijskog sustava iz stavka 1. koriste se samo veze usluge koje koriste uslugu pozicioniranja bez naknade. U tahograf se trajno ne pohranjuju nikakvi podaci o položaju osim onih izraženih u, ako je to moguće, zemljopisnim koordinatama kojima se određuju položaji iz stavka 1. Podaci o položaju koji se moraju privremeno pohraniti kako bi se omogućilo automatsko bilježenje točaka navedenih u stavku 1. ili kako bi se potkrijepio senzor kretanja ne smiju biti dostupni korisnicima i automatski se brišu nakon što više nisu potrebni u te svrhe.

Članak 9.

Daljinsko rano otkrivanje moguće manipulacije ili zloupotrebe

1. Kako bi se olakšale ciljane provjere na cesti koje provode nadležna nadzorna tijela, moguća je komunikacija između tahografa instaliranih u vozilima koja su prvi put registrirana 36 mjeseci nakon stupanja na snagu detaljnih odredaba iz članka 11. i tih nadležnih tijela dok je vozilo u pokretu.

2. Petnaest godina nakon što novoregistrirana vozila moraju imati tahograf kako je određeno u ovom članku i člancima 8. i 10., države članice moraju u odgovarajućoj mjeri opremiti svoja nadzorna tijela opremom za daljinsko rano otkrivanje potrebnom kako bi se omogućila komunikacija podataka navedena u ovom članku, uzimajući u obzir njihove posebne zahtjeve i strategije za provedbu. Do tada države članice mogu odlučiti hoće li opremiti svoja nadzorna tijela opremom za takvo daljinsko rano otkrivanje.

3. Komunikacija s tahografom iz stavka 1. uspostavlja se samo ako je za to primljen zahtjev s uređaja nadzornih tijela. Komunikacija je zaštićena kako bi se osigurala nepovredivost podataka i autentifikacija uređaja za bilježenje podataka i provjeru. Pristup razmijenjenim podacima omogućen je isključivo nadzornim tijelima ovlaštenima za provjeru kršenja Uredbe (EZ) br. 561/2006 i ove Uredbe te radionicama u mjeri potrebnjoj da bi se utvrdio ispravan rad tahografa.

4. Podaci razmijenjeni komunikacijom ograničeni su isključivo na podatke potrebne za ciljanu provjeru vozila na cesti za koje se sumnja da sadrže tahografe kojima se manipuliralo ili koji su zloupotrebjeni. Ti podaci vezani su uz sljedeće događaje ili podatke koje je tahograf zabilježio:

— najnoviji pokušaj povrede sigurnosti,

- najdulji prekid u napajanju,
- kvar senzora,
- greška u podacima o kretanju,
- konflikt u kretanju vozila,
- vožnja bez valjane kartice,
- umetanje kartice tijekom vožnje,
- podaci o prilagodbi vremena,
- podaci o kalibraciji, uključujući datume dvije posljednje kalibracije,
- registarski broj vozila,
- brzina koju je tahograf zabilježio.

5. Razmijenjeni podaci koriste se isključivo za provjeru usklađenosti s ovom Uredbom. Podaci se ne prenose drugim tijelima osim tijelima koja provjeravaju razdoblja vožnje i razdoblja odmora i pravosudnim tijelima u okviru sudskog postupka koji je u tijeku.

6. Nadzorna tijela mogu pohranjivati podatke samo dok traju provjere na cesti. Podaci se brišu najkasnije tri sata nakon njihove razmjene osim ako podaci upućuju na moguću manipulaciju ili zloupotrebu tahografa. Prosljeđeni se podaci brišu ako, tijekom provjere na cesti koja neposredno slijedi, manipulacija ili zloupotreba nisu potvrđene.

7. Prijevozna poduzeća koja upravljaju vozilima dužna su obavijestiti vozače o mogućnosti daljinske komunikacije u svrhu ranog otkrivanja mogućeg manipuliranja ili zloupotrebe tahografa.

8. Ni u kojem slučaju daljinska komunikacija ranog otkrivanja kako je opisana u ovom članku ne vodi do automatskih globa ili kazni za vozača ili prijevozno poduzeće. Nadležno nadzorno tijelo, na temelju razmijenjenih podataka, može izvršiti provjeru vozila i tahografa. Rezultat daljinske komunikacije ne sprječava nadzorna tijela da vrše nasumične provjere na cesti na temelju sustava klasifikacije rizika iz članka 9. Direktive 2006/22/EZ.

Članak 10.

Povezanost s inteligentnim prijevoznim sustavima

Tahografi u vozilima koja su prvi put registrirana 36 mjeseci nakon stupanja na snagu detaljnih odredaba iz članka 11. mogu biti opremljeni standardiziranim sučeljima putem kojih podatke koje je tahograf zabilježio ili generirao može na operativan način koristiti vanjski uređaj, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) sučelje ne utječe na ispravnost i nepovredivost podataka koje je tahograf zabilježio;
- (b) sučelje je usklađeno s detaljnim odredbama iz članka 11.;
- (c) vanjski uređaj povezan sa sučeljem ima pristup osobnim podacima, uključujući podatke o zemljopisnom položaju, samo nakon prethodnog odobrenja vozača na kojeg se podaci odnose.

Članak 11.

Detaljne odredbe za pametni tahograf

Kako bi se osiguralo da je pametni tahograf usklađen s načelima i zahtjevima određenima u ovoj Uredbi, Komisija provedbenim aktima donosi detaljne odredbe potrebne za jedinstvenu provedbu članaka 8., 9. i 10., isključujući one odredbe kojima bi se omogućilo da tahograf bilježi dodatne podatke. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

Detaljne odredbe navedene u prvom stavku:

- (a) u odnosu na izvođenje funkcija pametnog tahografa kako su navedene u ovom poglavlju uključuju potrebne zahtjeve kako bi se zajamčila sigurnost, točnost i pouzdanost podataka kako u tahograf dolaze putem usluge satelitskog pozicioniranja i tehnologije za daljinsku komunikaciju iz članaka 8. i 9.;
- (b) navode razne uvjete i zahtjeve za uslugu satelitskog pozicioniranja i tehnologiju za daljinsku komunikaciju iz članaka 8. i 9. da budu izvan tahografa ili ugrađeni u njega, te, ako su izvan njega, navode uvjete za korištenje signala satelitskog pozicioniranja kao drugog senzora kretanja;
- (c) navode potrebne norme za sučelje iz članka 10. Takve norme mogu uključivati odredbu o distribuciji prava pristupa za vozače, radionice i prijevozna poduzeća te kontrolne uloge za podatke koje bilježi tahograf, a koje se kontrolne uloge temelje na mehanizmu provjere autentičnosti/ovlaštenja definiranom za sučelja, poput certifikata za svaku razinu pristupa, podložno tehničkoj izvedivosti.

POGLAVLJE III.

HOMOLOGACIJA

Članak 12.

Primjene

1. Proizvođači ili njihovi zastupnici podnose zahtjev za homologacijom jedinice u vozilu, senzora kretanja, uzorka tahografskog listića ili tahografske kartice tijelima za homologaciju koja je za to ovlastila svaka država članica.

2. Države članice obavješćuju Komisiju do 2. ožujka 2015. o nazivu i kontaktnim podacima ovlaštenih tijela iz stavka 1. i prema potrebi nakon toga osiguravaju ažuriranja prema potrebi. Komisija na svojoj internetskoj stranici objavljuje popis ovlaštenih tijela za homologaciju i održava taj popis ažuriranim.

3. Zahtjevu za homologacijom potrebno je priložiti odgovarajuće specifikacije, uključujući potrebne podatke vezane uz pečate te certifikate o sigurnosti, ispravnosti i interoperabilnosti. Certifikat o sigurnosti izdaje ovlašteno certifikacijsko tijelo koje je odredila Komisija.

Certifikate o ispravnosti izdaje proizvođaču tijelo za homologaciju.

Certifikat o interoperabilnosti izdaje jedinstveni laboratorij pod ovlašću i odgovornosti Komisije.

4. U pogledu tahografa, njegovih relevantnih sastavnih dijelova i tahografskih kartica:

(a) potvrda o sigurnosti potvrđuje sljedeće za jedinicu u vozilu, tahografske kartice, senzor za kretanje i vezu s GNSS prijemnikom kad GNSS nije ugrađen u jedinice u vozilu:

i. usklađenost sa sigurnosnim ciljevima;

ii. ispunjenje sljedećih sigurnosnih funkcija: identifikacije i provjere autentičnosti, ovlaštenja, povjerljivosti, odgovornosti, integriteta, revizije, točnosti i pouzdanosti usluge;

(b) funkcionalni certifikat potvrđuje da ispitana stavka ispunjava odgovarajuće zahtjeve u smislu obavljanja funkcija, ekoloških karakteristika, karakteristika elektromagnetske kompatibilnosti, usklađenosti s fizičkim zahtjevima i usklađenosti s drugim normama koje se primjenjuju;

(c) certifikat o interoperabilnosti potvrđuje da je ispitana stavka u potpunosti interoperabilna s potrebnim modelima tahografa ili tahografskih kartica.

5. O svakoj izmjeni u softveru ili hardveru tahografa ili u naravi materijala upotrijebljenih u njegovoj proizvodnji mora se, prije nego što se primijeni, obavijestiti nadležno tijelo koje je odobrilo homologaciju za uređaj. To tijelo proizvođaču potvrđuje produljenje homologacije ili može zahtijevati ažuriranje ili potvrdu o relevantnim certifikatima – funkcionalnim, sigurnosnim i/ili certifikatima o interoperabilnosti.

6. Za svaki tip jedinice u vozilu, senzora kretanja, uzorka tahografskog listića ili tahografske kartice može se podnijeti zahtjev samo jednoj državi članici.

7. Komisija provedbenim aktima donosi detaljne odredbe potrebne za jedinstvenu provedbu ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

Članak 13.

Odobranje homologacije

Država članica izdaje homologaciju za bilo koji tip jedinice u vozilu, senzora kretanja, uzorka tahografskog listića ili tahografske kartice usklađen sa zahtjevima propisanim u člancima 4. i 11., pod uvjetom da država članica može provjeriti jesu li proizvedeni modeli usklađeni s homologiranim tipom.

Za sve preinake ili dodatke homologiranom uzorku potrebno je pribaviti dodatnu homologaciju od države članice koja je odobrila prvotnu homologaciju.

Članak 14.

Oznaka homologacije

Države članice izdaju podnositelju zahtjeva oznaku EU homologacije, koja je u skladu s prethodno ustanovljenim modelom, za svaki tip jedinice u vozilu, senzora kretanja, uzorka tahografskog listića ili tahografske kartice koji su države članice odobrile u skladu s člankom 13. i Prilogom II. Takve modele donosi Komisija provedbenim aktima u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

Članak 15.

Odobrenje ili odbijanje

Nadležna tijela u državama članicama kojima su podneseni zahtjevi za homologacijom moraju za svaki tip jedinice u vozilu, senzora kretanja, uzorka tahografskog listića ili tahografske kartice koji su odobrila u roku od mjesec dana poslati tijelima u ostalim državama članicama kopiju potvrde o homologaciji i kopije relevantnih specifikacija, uključujući one koje se odnose na pečate. Ako nadležna tijela ne odobre zahtjev za homologacijom, dužna su obavijestiti tijela u drugim državama članicama da je zahtjev odbijen te navesti razloge za svoju odluku.

Članak 16.**Usklađenost uređaja s homologacijom**

1. Ako država članica koja je izdala homologaciju u skladu s člankom 13. ustanovi da određene jedinice u vozilu, senzori kretanja, tahografski listići ili tahografske kartice imaju oznaku homologacije koju je ta država članica izdala, a nisu u skladu s tipom koji je homologiran, ona poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da su proizvedeni modeli usklađeni s homologiranim tipom. Ako je potrebno, poduzete mjere mogu uključivati i poništavanje homologacije.

2. Država članica koja je izdala homologaciju poništava to odobrenje ako homologirana jedinica u vozilu, senzor kretanja, tahografski listić ili tahografska kartica nisu u skladu s ovom Uredbom ili ako se tijekom njihova korištenja ustanovi neispravan rad koji ih čini neprikladnima za uporabu kojoj su namijenjeni.

3. Ako država članica koja je izdala homologaciju primi od druge države članice obavijest o jednom od slučajeva iz stavaka 1. ili 2., ona nakon savjetovanja s državom članicom koja je poslala obavijest poduzima korake utvrđene u tim stavcima, u skladu sa stavkom 5.

4. Država članica koja utvrdi da je došlo do jednog od slučajeva iz stavka 2. može do daljnjeg zabraniti prodaju i korištenje dotične jedinice u vozilu, senzora kretanja, tahografskog listića ili tahografske kartice. Isto vrijedi i za slučajeve iz stavka 1. vezane uz jedinice u vozilu, senzore kretanja, tahografske listiće ili tahografske kartice koji su bili izuzeti iz prvotne ovjere EU-a ako proizvođač, nakon pravovremena upozorenja, ne uskladi uređaj s homologiranim modelom ili zahtjevima iz ove Uredbe.

U svakom slučaju, nadležna tijela država članica u roku od mjesec dana obavješćuju jedna drugu te obavješćuju Komisiju o poništavanju homologacije ili o svakoj drugoj mjeri poduzetoj u skladu sa stavcima 1., 2. ili 3. te navode razloge za takav postupak.

5. Ako država članica koja je izdala homologaciju osporava postojanje bilo kojeg od slučajeva opisanih u stavcima 1. ili 2. o kojem je obaviještena, države članice nastoje riješiti taj spor te redovito o tome obavješćuju Komisiju.

Ako se u razgovorima među državama članicama ne postigne sporazum u roku od četiri mjeseca od datuma slanja obavijesti iz stavka 3., Komisija, nakon savjetovanja sa stručnjacima iz svih država članica te nakon što je razmotrila sve relevantne čimbenike, poput gospodarskih i tehničkih čimbenika, u roku od šest mjeseci nakon isteka spomenutog razdoblja od četiri mjeseca donosi odluku o kojoj obavješćuje države članice kojih se to tiče te istodobno i ostale države članice. Komisija za svaki pojedini slučaj određuje vremenski rok za provođenje svoje odluke.

Članak 17.**Homologacija tahografskih listića**

1. Podnositelj zahtjeva za homologacijom za uzorak tahografskoga listića u svojem zahtjevu navodi tip ili tipove analognih tahografa s kojima se taj tahografski listić upotrebljava te stavlja na raspolaganje odgovarajući uređaj tog tipa ili tipova u svrhu ispitivanja tahografskog listića.

2. Nadležna tijela svake države članice na potvrdi o homologaciji uzorka tahografskog listića navode tip ili tipove analognih tahografa u kojima se taj uzorak tahografskog listića može koristiti.

Članak 18.**Obrazloženje odluka o odbijanju**

U svim odlukama donesenima u skladu s ovom Uredbom kojima se odbija ili poništava homologacija jedinice u vozilu, senzora kretanja, uzorka tahografskog listića ili tahografske kartice detaljno se navode razlozi na kojima se takve odluke temelje. Stranka o kojoj je riječ mora biti obaviještena o takvoj odluci, kao i o pravnim lijekovima dostupnima u skladu s pravom u dotične države članice te o rokovima za primjenu tih pravnih lijekova.

Članak 19.**Priznavanje homologiranih tahografa**

Države članice ne smiju odbiti registrirati vozila opremljena tahografom ili zabraniti stavljanje u pogon ili korištenje takvog vozila na temelju činjenice da je vozilo opremljeno takvim uređajem ako uređaj nosi oznaku homologacije iz članka 14. i tipsku pločicu iz članka 22. stavka 4.

Članak 20.**Sigurnost**

1. Proizvođači izrađuju, ispituju i izvršavaju pregled jedinica u vozilu, senzora kretanja i tahografskih kartica koji se proizvode kako bi otkrili nedostatke u svim fazama životnoga ciklusa proizvoda te sprječavaju ili smanjuju mogućnost njihove zlouporabe. Učestalost ispitivanja utvrđuje država članica koja je izdala potvrdu o homologaciji, uz ograničenje koje ne prelazi dvije godine.

2. Radi toga proizvođači podnose dokumentaciju potrebnu za provođenje analize ranjivosti certifikacijskom tijelu iz članka 12. stavka 3.

3. Za potrebe stavka 1. certifikacijsko tijelo iz članka 12. stavka 3. provodi ispitivanja jedinica u vozilu, senzora kretanja i tahografskih kartica kako bi utvrdilo da pojedinci upoznati s javno dostupnim saznanjima ne mogu zloupotrijebiti poznate ranjivosti uređaja.

4. Ako se tijekom ispitivanja iz stavaka 1. otkriju ranjivosti u elementima sustava (jedinicama u vozilu, senzorigama kretanja i tahografskim karticama), ti elementi ne stavljaju se na tržište. Ako se tijekom ispitivanja otkriju ranjivosti u skladu sa stavkom 3. kod elemenata koji su već na tržištu, proizvođač ili certifikacijsko tijelo obavještava nadležna tijela države članice koja je odobrila homologaciju. Nadležna tijela poduzimaju sve potrebne mjere za rješavanje tog problema, posebice od strane proizvođača, te bez odgađanja obavještavaju Komisiju o otkrivenim ranjivostima i predviđenim ili poduzetim mjerama, uključujući, prema potrebi, povlačenje homologacije u skladu s člankom 16. stavkom 2.

Članak 21.

Terenska ispitivanja

1. Države članice mogu odobriti provođenje terenskih ispitivanja tahografa koji još nisu homologirani. Države članice uzajamno priznaju takva odobrenja za terenska ispitivanja.

2. Vozači i prijevozna poduzeća koja sudjeluju u terenskom ispitivanju moraju poštovati zahtjeve iz Uredbe (EZ) br. 561/2006. Radi dokazivanja te usklađenosti, vozači slijede postupak određen u članku 35. stavku 2. ove Uredbe.

3. Komisija može donijeti provedbene akte o postupcima koje treba slijediti pri provođenju terenskih ispitivanja te obrascima koje je potrebno koristiti za praćenje tih terenskih ispitivanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

POGLAVLJE IV.

UGRADNJA I PREGLED

Članak 22.

Ugradnja i popravak

1. Ugradnju i popravak tahografa vrše isključivo instalateri, radionice ili proizvođači vozila koje su za to ovlastila nadležna tijela u državama članicama u skladu s člankom 24.

2. Nakon što su utvrdili da je tahograf funkcionira ispravno te, posebno, na takav način da osigurava da nijedan uređaj za manipulaciju ne može utjecati zabilježene podatke ili ih izmijeniti, ovlaštene instalateri, radionice ili proizvođači vozila pečate tahograf, u skladu sa specifikacijama navedenima u potvrdi o homologaciji iz članka 15.

3. Ovlaštene instalateri, radionice ili proizvođači vozila stavljaju posebnu oznaku na te pečate. Uz to, u slučaju digitalnih tahografa ovlaštene instalateri, radionice ili proizvođači unose elektroničke sigurnosne podatke potrebne za provođenje provjera autentičnosti. Nadležna tijela u svakoj državi članici šalju Komisiji evidenciju korištenih oznaka i elektroničkih sigurnosnih podataka te potrebne informacije vezane uz korištene

elektroničke sigurnosne podatke. Komisija državama članicama omogućuje pristup tim informacijama na zahtjev.

4. U svrhu potvrde da je ugradnja tahografa obavljena u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe, pričvršćuje se tipska pločica na način da bude jasno vidljiva i lako dostupna.

5. Sastavni dijelovi tahografa zapečaćeni su kako je navedeno u certifikatu o homologaciji. Svi spojevi s tahografa kojima se može neovlašteno rukovati, uključujući spoj između senzora za kretanje i mjenjačke kutije te prema potrebi tipska pločica moraju biti zapečaćeni.

Pečat se uklanja ili uništava isključivo:

— od strane instalatera ili radionica koje su odobrila nadležna tijela iz članka 24. u svrhe popravka, održavanja ili ponovne kalibracije tahografa ili od strane službenika za kontrolu koji su pravilno osposobljeni i, prema potrebi ovlaštene, za svrhe provjere,

— u svrhu popravka vozila ili izmjene koja utječe na pečat. U takvim slučajevima u vozilu se mora nalaziti pisana izjava s datumom i vremenom uništavanja pečata i s razlozima za uklanjanje pečata. Komisija putem provedbenih akata razvija standardni obrazac za pisanu izjavu.

U svim slučajevima, pečate zamjenjuje ovlaštene instalater ili radionica bez neopravdanog odgađanja, a najkasnije sedam dana od njegovog uklanjanja.

Prije zamjene pečata, ovlaštena radionica izvršava provjeru i kalibraciju tahografa.

Članak 23.

Pregledi tahografa

1. Ovlaštene radionice provode redovite preglede tahografa. Redoviti pregledi provode se najmanje svake dvije godine.

2. Pregledi navedeni u stavku 1. provjeravaju barem sljedeće:

— je li tahograf pravilno ugrađen i prikladan za vozilo,

— radi li tahograf pravilno,

— ima li tahograf oznaku homologacije,

— je li tipska pločica pričvršćena,

- jesu li svi pečati netaknuti i važeći,
- ima li uređaja za manipulaciju spojenih na tahograf ili tragova korištenja takvih uređaja,
- kolika je veličina gume i stvarni opseg gume.

3. Radionice sastavljaju izvješće o pregledu ako su nepravilnosti u radu tahografa morale biti popravljene, bilo kao rezultat periodičnog pregleda ili pregleda izvršenog na poseban zahtjev nacionalnog nadležnog tijela. Oni vode popis svih sastavljenih izvješća o pregledu.

4. Izvješća o pregledu čuvaju se najmanje dvije godine od dana sastavljanja izvješća. Države članice odlučuju hoće li zadržati izvješća o pregledu ili ih poslati nadležnom tijelu tijekom tog razdoblja. Ako se izvješća o pregledu čuvaju u radionici, na zahtjev nadležnog tijela radionica omogućuje pristup izvješćima o pregledu i kalibracijama provedenima u tom razdoblju.

Članak 24.

Odobranje instalatera, radionica i proizvođača vozila

1. Države članice odobravaju, redovito provjeravaju i ovlašćuju instalatere, radionice i proizvođače vozila za ugradnju, ispitivanje, preglede i popravak tahografa.

2. Države članice dužne su osigurati da su instalateri, radionice i proizvođači vozila stručni i pouzdani. Radi toga države članice određuju i objavljuju niz jasnih postupaka na nacionalnoj razini te osiguravanju da su ispunjeni sljedeći minimalni kriteriji:

- (a) osoblje mora biti odgovarajuće osposobljeno;
- (b) oprema nužna za obavljanje relevantnih ispitivanja i zadataka mora biti dostupna;
- (c) instalateri, radionice i proizvođači vozila moraju imati dobar ugled.

3. Provjere odobrenih instalatera ili radionica provode se na sljedeći način:

- (a) odobreni instalateri ili radionice podliježu najmanje svake dvije godine provjerama postupaka koje primjenjuju pri rukovanju tahografima. Provjera je posebice usmjerena na

poduzete sigurnosne mjere i rukovanje karticama radionice. Države članice mogu provoditi te provjere bez obavljanja posjeta na terenu;

- (b) također se provode nenajavljene tehničke provjere odobrenih instalatera ili radionica kako bi se provjerile izvršene kalibracije, pregledi i ugradnje. Te provjere moraju obuhvatiti najmanje 10 % ovlaštenih instalatera i radionica godišnje.

4. Države članice i njihova nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere za sprječavanje sukoba interesa između instalatera ili radionica i prijevoznih poduzeća. U slučaju ozbiljnog rizika sukoba interesa, poduzimaju se dodatne posebne mjere kako bi se osiguralo da instalater ili radionica poštuju ovu Uredbu.

5. Nadležna tijela država članica jednom godišnje prosljeđuju Komisiji, ako je moguće u elektroničkom obliku, popise ovlaštenih instalatera i radionica te kartica koje su im izdane. Komisija na svojoj internetskoj stranici objavljuje te popise.

6. Nadležna tijela u državama članicama povlače, privremeno ili trajno, odobrenja za instalatere, radionice i proizvođače vozila koji ne ispunjavaju obveze navedene u ovoj Uredbi.

Članak 25.

Kartice radionice

1. Valjanost kartica radionice ne smije prelaziti jednu godinu. Pri obnavljanju kartica radionice nadležno tijelo mora se pobriniti da instalater, radionica ili proizvođač vozila ispunjava kriterije navedene u članku 24. stavku 2.

2. Nadležno tijelo dužno je obnoviti karticu radionice u roku od 15 radnih dana nakon primitka važećeg zahtjeva za obnovu i nakon primitka sve potrebne dokumentacije. Ako je kartica radionice oštećena, neispravna, ili je izgubljena ili ukradena, nadležno tijelo izdaje zamjensku karticu u roku od pet radnih dana nakon primanja detaljnog zahtjeva za zamjenom. Nadležna tijela koja izdaju karticu vode evidenciju o izgubljenim, ukradenim ili neispravnim karticama.

3. Ako država članica poništi odobrenje instalatera, radionice ili proizvođača vozila kako je određeno u članku 24., ona također poništava njemu izdane kartice radionice.

4. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se spriječilo krivotvorenje kartica radionice izdanih ovlaštenim instalaterima, radionicama i proizvođačima vozila.

POGLAVLJE V.

KARTICE VOZAČA

Članak 26.

Izdavanje kartica vozača

1. Kartice vozača, na zahtjev vozača, izdaje nadležno tijelo u državi članici u kojoj vozač ima uobičajeno boravište. Kartice se izdaju u roku od mjesec dana nakon što je nadležno tijelo primilo zahtjev i svu potrebnu dokumentaciju.

2. Za potrebe ovog članka „uobičajeno boravište” znači mjesto gdje osoba obično živi, to jest najmanje 185 dana u svakoj kalendarskoj godini zbog osobnih ili poslovnih veza ili, u slučaju osobe bez poslovnih veza, zbog osobnih veza koje pokazuju čvrstu povezanost između te osobe i mjesta gdje živi.

Međutim, uobičajenim boravištem osobe čije se poslovne veze nalaze u mjestu različitom od njezinih njegovih osobnih veza i koja stoga naizmjenice živi u različitim mjestima u dvije ili više država članica smatra se mjesto njezinih osobnih veza, pod uvjetom da se ta osoba ondje redovito vraća. Ovaj zadnji navedeni uvjet ne mora biti zadovoljen ako osoba živi u državi članici radi izvršenja zadatka određenog trajanja.

3. Vozači moraju predočiti dokaz o svojem uobičajenom boravištu na prikladan način, poput predočenja osobne iskaznice ili drugoga valjanog dokumenta. Ako nadležna tijela države članice koja izdaju karticu vozača sumnjaju u valjanost izjave o uobičajenom boravištu ili ako postoji potreba za određenim posebnim provjerama, ta tijela mogu zatražiti bilo koje dodatne informacije ili dokaze.

4. U propisno opravdanim i iznimnim slučajevima države članice mogu izdati privremenu i neobnovljivu karticu vozača koja vrijedi najviše 185 dana vozaču čije uobičajeno boravište nije u državi članici ili državi koja je potpisnica Sporazuma AETR, pod uvjetom da je taj vozač u radnopravnom odnosu s poduzetom osnovanim u državi članici izdavanja te, ako se primjenjuje Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾, predoči potvrdu za vozače navedenu u toj Uredbi.

Na temelju podataka koje dostavljaju države članice, Komisija pomno nadzire provedbu ovog stavka. Svake dvije godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o svojim nalazima i osobito ispituje proizvode li privremene kartice vozača bilo kakve negativne učinke na tržište rada i izdaju li se uobičajeno privremene

kartice na ime vozača više od jednom. Komisija može predložiti odgovarajuće zakonodavne prijedloge radi revidiranja ovog stavka.

5. Nadležna tijela države članice koja izdaje karticu dužna su poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da podnositelj zahtjeva već ne posjeduje valjanu karticu vozača te moraju personalizirati karticu vozača kako bi podaci na njoj bili vidljivi i zaštićeni.

6. Valjanost kartice vozača ne prelazi pet godina.

7. Valjana kartica vozača ne poništava se niti se povlači osim ako su nadležna tijela države članice otkrila da je kartica krivotvorena ili da vozač koristi karticu koja nije njegova ili u slučaju da je kartica pribavljena na temelju lažnih potvrda i/ili krivotvorenih dokumenata. Ako mjere poništavanja ili povlačenja kartice poduzme država članica koja nije izdala određenu karticu, ta država članica bez odgode vraća karticu tijelima u države članice koja je izdala karticu te navodi razloge za poništavanje ili povlačenje. Ako se pretpostavi da će vraćanje kartice potrajati duže od dva tjedna, država članica koja poništava ili povlači karticu unutar ta dva tjedna obavještava državu članicu koja je izdala karticu o razlozima za povlačenje ili poništavanje.

8. Države članice dužne su poduzeti sve potrebne mjere kako bi spriječile krivotvorenje kartica vozača.

9. Ovim se člankom države članice ne sprječava u izdavanju kartice vozača vozaču čije je uobičajeno boravište na području države članice na koje se ne primjenjuju Ugovor o Europskoj uniji ili Ugovor o funkcioniranju Europske unije, pod uvjetom da se u takvim slučajevima primjenjuju relevantne odredbe ove Uredbe.

Članak 27.

Korištenje kartica vozača

1. Kartica vozača osobnog je karaktera.

2. Vozač može posjedovati samo jednu valjanu karticu vozača te je ovlašten koristiti isključivo svoju personaliziranu karticu vozača. Vozač ne smije koristiti karticu vozača koja je neispravna ili je istekla.

Article 28.

Obnova kartice vozača

1. Ako vozač želi obnoviti svoju karticu vozača, on mora podnijeti zahtjev nadležnim tijelima u državi članici u kojoj se nalazi njegovo uobičajeno boravište najkasnije 15 radnih dana prije isteka valjanosti kartice.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (SL L 300, 14.11.2009., str. 72.).

2. Ako, u slučaju obnove, država članica vozačeva uobičajenog boravišta nije ona koja je izdala njegovu trenutnu karticu te ako je tijelima bivše države članice predan zahtjev za obnavljanjem kartice vozača, ona su dužna su obavijestiti tijela koja su izdala prijašnju karticu o razlozima obnavljanja kartice.

3. Ako je nadležno tijelo primilo zahtjev za produženjem kartice čiji se datum isteka približava, to tijelo izdaje novu karticu prije isteka valjanosti, pod uvjetom da je zahtjev poslan u vremenskom roku navedenom u stavku 1.

Članak 29.

Ukradene, izgubljene ili neispravne kartice vozača

1. Tijelo zaduženo za izdavanje kartica vodi evidenciju o izdanim, ukradenim, izgubljenim ili neispravnim karticama vozača najmanje u vremenskom razdoblju trajanja valjanosti kartice.

2. Ako je kartica vozača oštećena ili neispravna, vozač je vraća nadležnom tijelu države članice u kojoj se nalazi njegovo uobičajeno boravište. Krađa kartice vozača službeno se prijavljuje nadležnim tijelima države članice u kojoj je kartica ukradena.

3. Sveki gubitak kartice vozača prijavljuje se u obliku službene izjave nadležnim tijelima države članice u kojoj je kartica izdana te nadležnim tijelima države članice u kojoj se nalazi uobičajeno boravište vozača ako boravište nije u državi članici koja je izdala karticu.

4. Ako je kartica vozača oštećena, neispravna, izgubljena ili ukradena, vozač u roku od sedam kalendarskih dana podnosi zahtjev za zamjenom kartice nadležnim tijelima države članice u kojoj se nalazi njegovo uobičajeno boravište. Ta tijela izdaju zamjensku karticu u roku od osam radnih dana nakon primitka detaljnoga zahtjeva za zamjenom kartice.

5. U slučajevima navedenima u stavku 4. vozač može nastaviti s vožnjom bez kartice vozača najviše 15 kalendarskih dana ili dulje ako je to nužno za vraćanje vozila u prostor u kojem mu je baza, pod uvjetom da vozač može dokazati da tijekom tog razdoblja nije mogao pokazati ili koristiti karticu.

Članak 30.

Uzajamno priznavanje i zamjena kartica vozača

1. Kartice vozača koje izdaju države članice uzajamno se priznaju.

2. Ako vlasnik valjane kartice vozača izdane u jednoj državi članici ima uobičajeno boravište u drugoj državi članici, on može zahtijevati zamjenu svoje kartice istovjetnom karticom druge države članice. Država članica koja provodi zamjenu dužna je provjeriti je li izdana kartica još uvijek valjana.

3. Države članice koje provode zamjenu vraćaju staru karticu tijelima države članice koja je karticu izdala te navode razloge za zamjenu.

4. Ako država članica nadomješta ili zamjenjuje karticu vozača, nadomještanje ili zamjena te bilo kakvo naknadno nadomještanje ili zamjena moraju biti evidentirane u toj državi članici.

Članak 31.

Elektronička razmjena podataka o karticama vozača

1. Kako bi se osiguralo da podnositelj zahtjeva već ne posjeduje valjanu karticu vozača iz članka 26., države članice vode nacionalne elektroničke evidencije koje sadržavaju sljedeće podatke o karticama vozača, uključujući podatke iz članka 26. stavka 4, tijekom razdoblja koje odgovara barem razdoblju trajanja valjanosti kartica:

— prezime i ime vozača,

— datum rođenja i, ako je taj podatak dostupan, mjesto rođenja vozača,

— broj valjane vozačke dozvole i zemlju izdavanja vozačke dozvole (ako je to potrebno),

— status kartice vozača,

— broj kartice vozača.

2. Komisija i države članice poduzimaju sve nužne mjere kako bi se osiguralo da su elektroničke evidencije povezane i dostupne u cijeloj Uniji putem sustava za razmjenu poruka TACHOnet navedenog u Preporuci 2010/19/EU ili kompatibilnog sustava. Ako se upotrebljava kompatibilan sustav, razmjena elektroničkih podataka s ostalim državama članicama moguća je preko sustava za razmjenu poruka TACHOnet.

3. Pri izdavanju, zamjeni i, kada je to potrebno, obnavljanju kartice vozača, države članice putem razmjene elektroničkih podataka provjeravaju posjeduje li već vozač valjanu karticu vozača. Razmijenjeni podaci ograničeni su na podatke potrebne za navedenu provjeru.

4. Službenici za kontrolu mogu imati pristup elektroničkoj evidenciji radi provjere statusa kartice vozača.

5. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila zajedničke postupke i specifikacije potrebne za međusobnu povezanost iz stavka 2., uključujući format razmijenjenih podataka, tehničke postupke za elektroničko korištenje nacionalnih elektroničkih evidencija, postupke za pristup podacima te sigurnosne mehanizme. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

POGLAVLJE VI.

UPOTREBA OPREME

Članak 32.

Ispravna uporaba tahografâ

1. Prijevozna poduzeća i vozači moraju osigurati ispravan rad i pravilnu uporabu digitalnih tahografa i kartica vozača. Prijevozna poduzeća i vozači koji koriste analogne tahografe osiguravaju njihov ispravan rad te pravilno korištenje tahografskih listića.

2. Digitalni tahografi ne smiju biti podešeni tako da se automatski prebacuju na određenu kategoriju aktivnosti kada su motor ili sklopka za paljenje vozila isključeni, osim ako vozaču ostaje mogućnost manualnog biranja odgovarajuće kategorije aktivnosti.

3. Zabranjeno je krivotvorenje, prikrivanje, tajenje ili uništavanje podataka zabilježenih na tahografskom listiću ili podataka pohranjenih u tahografu ili kartici vozača ili podataka ispisanih s tahografa. Zabranjeno je svako rukovanje tahografom, tahografskim listićem ili karticom vozača koje može dovesti do krivotvorenja, tajenja ili uništavanja podataka i/ili ispisanih informacija. Nijedan uređaj koji bi se mogao koristiti u te svrhe ne smije biti prisutan u vozilu.

4. U vozilu se ne smije nalaziti više od jednoga tahografa osim u slučaju terenskih ispitivanja iz članka 21.

5. Države članice moraju zabraniti proizvodnju, distribuciju, promoviranje i/ili prodaju uređaja osmišljenih i/ili namijenjenih manipulaciji tahografima.

Članak 33.

Odgovornost prijevoznih poduzeća

1. Prijevozna poduzeća odgovorna su za osiguravanje da su njihovi vozači odgovarajuće osposobljeni i upućeni u pogledu ispravnog funkcioniranja tahografa, digitalnog ili analognog, te su dužna provoditi redovite provjere kako bi osigurala da njihovi vozači na ispravan način upotrebljavaju tahografe te svojim vozačima ne smiju davati izravne ni neizravne poticaje koji bi mogli potaknuti zlouporabu tahografa.

Prijevozna poduzeća moraju izdati dovoljan broj tahografskih listića vozačima vozila opremljenih analognim tahografima, imajući u vidu činjenicu da su tahografski listići osobne prirode te uzimajući u obzir trajanje usluge i moguću potrebu za zamjenom tahografskih listića koji su oštećeni ili koje je oduzeo ovlašten službenik koji obavlja kontrolu. Prijevozna poduzeća izdaju vozačima isključivo tahografske listiće koji odgovaraju odobrenom uzorku i mogu se koristiti s uređajem ugrađenim u vozilu.

Ako je vozilo opremljeno digitalnim tahografom, prijevozna poduzeća i vozač moraju se pobrinuti da se, uzimajući u obzir trajanje usluge, ispisivanje podataka s tahografa na zahtjev službenika za kontrolu može ispravno provesti u slučaju pregleda.

2. Prijevozna poduzeća čuvaju tahografske listiće i ispise kada god su ispisi generirani u skladu s člankom 35., kronološkim redom i u čitkom obliku najmanje godinu dana nakon njihove uporabe te daje njihove kopije vozačima koji ih zatraže. Prijevozna poduzeća također vozaču koji to zahtijeva izdaju kopije podataka preuzetih s kartica vozača zajedno s ispisanim papirnatim verzijama tih kopija. Tahografski listići, ispisi i preuzeti podaci predočuju se ili predaju na zahtjev bilo kojeg ovlaštenog službenika koji obavlja kontrolu.

3. Prijevozna poduzeća odgovorno je za kršenja ove Uredbe koja počine njihovi vozači ili osobe koje poduzećima stoje na raspolaganju. Međutim, države članice mogu tu odgovornost uvjetovati kršenjem stavka 1. prvog podstavka ovoga članka te članka 10. stavaka 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 561/2006 od strane prijevoznog poduzeća.

Članak 34.

Korištenje kartica vozača i tahografskih listića

1. Vozači moraju koristiti tahografske listiće ili kartice vozača svaki dan tijekom vožnje, počevši od trenutka kada preuzmu vozilo. Tahografski listić ili kartica vozača ne vade se prije kraja dnevnog radnog vremena, osim ako je to odobreno. Tahografski listić ili kartica vozača ne smiju se koristiti dulje od razdoblja za koje su namijenjeni.

2. Vozači moraju na odgovarajući način zaštititi tahografske listiće ili kartice vozača te ne smiju koristiti prljave ili oštećene tahografske listiće ili kartice vozača.

3. Ako se zbog udaljenosti od vozila vozač ne može koristiti tahografom ugrađenim u vozilo, vremenska razdoblja iz stavka 5. točke (b) podtočaka ii., iii. i iv.:

(a) ako je vozilo opremljeno analognim tahografom, unose se na tahografski listić ručno, automatskim bilježenjem ili na druge načine, čitko i bez prljanja tahografskog listića; ili

(b) ako je vozilo opremljeno digitalnim tahografom, unose se na karticu vozača upotrebom sustava ručnog bilježenja koji se nalazi na tahografu.

Države članice ne zahtijevaju od vozača zahtjev za predočenje obrazaca za potvrđivanje njihovih aktivnosti u vrijeme dok nisu bili u vozilu.

4. Ako se u vozilu opremljenom digitalnim tahografom nalazi više od jednog vozača, svaki vozač mora se pobrinuti da je njegova kartica vozača umetnuta u odgovarajući utor na tahografu.

Ako se u vozilu opremljenom analognim tahografom nalazi više od jednog vozača, vozači prema potrebi mijenjaju tahografske listiće kako bi se relevantni podaci zabilježili na tahografskom listiću onog vozača koji vozi.

5. Vozači moraju:

(a) osigurati da vrijeme zabilježeno na tahografskom listiću bude usklađeno sa službenim vremenom u državi u kojoj je vozilo registrirano;

(b) koristiti prekidače koji omogućuju da se sljedeća vremenska razdoblja zapisuju zasebno i različito:

i. pod znakom : vrijeme vožnje;

ii. pod znakom : „drugi rad”, što znači sve aktivnosti koje nisu vožnja, kako je određeno u članku 3. točki (a) Direktive 2002/15/EZ, uključujući bilo kakav rad za istog poslodavca ili druge poslodavce u prometnom sektoru ili izvan njega;

iii. pod znakom : „raspoloživost” kako je određeno u članku 3. točki (b) Direktive 2002/15/EZ;

iv. pod znakom : stanke ili odmor.

6. Svaki vozač vozila opremljenog analognim tahografom unosi sljedeće podatke na svoj tahografski listić:

(a) kada započne s korištenjem tahografskog listića — svoje prezime i ime;

(b) datum i mjesto početka te datum i mjesto završetka korištenja tahografskog listića;

(c) registarski broj svakog vozila koje mu je dodijeljeno, za prvu vožnju zabilježenu na tahografskom listiću te, u slučaju promjene vozila, tijekom korištenja listića;

(d) stanje brojača kilometara:

i. na početku prve vožnje zabilježene na tahografskom listiću;

ii. na kraju posljednje vožnje zabilježene na tahografskom listiću;

iii. u slučaju promjene vozila tijekom radnoga dana, stanje brojača kilometara u prvom vozilu dodijeljenom vozaču te stanje u sljedećem dodijeljenom vozilu;

(e) vrijeme svake promjene vozila.

7. Vozač unosi u digitalni tahograf simbole zemalja u kojima je započeto i završeno dnevno radno vrijeme. Međutim, država članica može od vozača vozila zaduženih za prijevoz unutar njezinoga područja zahtijevati unošenje detaljnijih zemljopisnih specifikacija uz simbol zemlje, pod uvjetom da je država članica te detaljnije zemljopisne specifikacije priopćila Komisiji prije 1. travnja 1998.

Vozači nisu obvezni unositi podatke iz prve rečenice prvog podstavka ako tahograf automatski bilježi podatke o položaju u skladu s člankom 8.

Članak 35.

Oštećene kartice vozača i oštećeni tahografski listići

1. Ako su tahografski listić s podacima ili kartica vozača oštećeni, vozač mora čuvati oštećeni tahografski listić ili karticu vozača zajedno sa svakim tahografskim listićem koji je koristio u njegovu zamjenu.

2. Ako je kartica vozača oštećena, neispravna, izgubljena ili ukradena, vozač mora:

(a) na početku vožnje ispisati detalje o vozilu kojim upravlja te na taj ispis unijeti sljedeće:

i. detalje koji omogućuju identifikaciju vozača (ime, broj kartice vozača ili broj vozačke dozvole), uključujući njegov potpis;

ii. razdoblja navedena u članku 34. stavku 5. točki (b) podtočkama ii., iii. i iv.;

(b) po završetku vožnje, ispisati podatke o vremenskim razdobljima koja je tahograf zabilježio, zabilježiti sva razdoblja u kojima je obavljao ostale aktivnosti, zabilježiti dostupnost i odmor uzet od vremena ispisivanja izvršenog na početku vožnje ako to nije zabilježio tahograf te navesti na tom dokumentu detalje koji omogućavaju identifikaciju vozača (ime, broj kartice vozača ili broj vozačke dozvole), uključujući vozačev potpis.

Članak 36.

Isprave koje vozač mora posjedovati

1. Ako vozač upravlja vozilom opremljenim analognim tahografom, on mora predočiti, uvijek kada to zatraži ovlašteni službenik koji obavlja kontrolu:

- i. tahografske listiće za tekući dan te listiće koje je vozač koristio prethodnih 28 dana;
- ii. karticu vozača, ako je posjeduje; i
- iii. svu ručnu evidenciju i ispise izvršene tijekom tekućeg dana i u prethodnih 28 dana u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EZ) br. 561/2006.

2. Ako vozač upravlja vozilom opremljenim digitalnim tahografom, on mora predočiti, uvijek kada to zatraži ovlašteni službenik koji obavlja kontrolu:

- i. svoju karticu vozača;
- ii. svu ručnu evidenciju i ispise izvršene tijekom tekućeg dana i u prethodnih 28 dana u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EZ) br. 561/2006;
- iii. tahografske listiće za razdoblje navedeno u točki ii. tijekom kojeg je upravljao vozilom opremljenim analognim tahografom.

3. Ovlašteni službenik koji obavlja kontrolu može provjeriti sukladnost s Uredbom (EZ) br. 561/2006 analizom tahografskih listića, analizom prikazanih, ispisanih ili preuzetih podataka zabilježenih u tahografu ili kartici vozača ili, ako to nije moguće, bilo kojeg drugog popratnog dokumenta kojim se dokazuje nepridržavanje odredaba, poput članka 29. stavka 2. i članka 37. stavka 2. ove Uredbe.

Članak 37.

Postupci u slučaju neispravnog uređaja

1. U slučaju kvara ili neispravnoga rada tahografa prijevozno poduzeće mora dati uređaj na popravak ovlaštenome instalateru ili radionici čim to okolnosti dopuste.

Ako se vozilo ne može vratiti u prostore prijevoznog poduzeća u roku od tjedan dana od dana nastanka kvara ili dana otkrića nepravilnosti u radu, popravak se obavlja na putu.

Mjere koje države članice poduzimaju na temelju članka 41. nadležnim tijelima daju ovlasti da zabrane upotrebu vozila ako kvar ili neispravan rad nisu uklonjeni, kako je određeno u prvom i drugom podstavku ovog stavka, u mjeri u kojoj je to u skladu s nacionalnim zakonodavstvom dotične države članice.

2. Za vrijeme dok tahograf ne radi ili radi neispravno, vozač mora zabilježiti podatke koji omogućuju njegovu identifikaciju (ime, broj kartice vozača ili broj vozačke dozvole), potpisati te zabilježiti podatke za razna vremenska razdoblja koja tahograf nije ispravno zabilježio ili ispisao:

- (a) na tahografski listić ili listiće; ili
- (b) na privremeni listić koji se prilaže tahografskom listiću ili čuva zajedno s karticom vozača.

POGLAVLJE VII.

PRIMJENA I SANKCIJE

Članak 38.

Službenici za kontrolu

1. Kako bi se na učinkovit način nadzirala usklađenost s ovom Uredbom, ovlašteni službenici za kontrolu na raspolaganju imaju dostatnu opremu i prikladne zakonske ovlasti koje im omogućuju izvršavanje njihovih dužnosti u skladu s ovom Uredbom. Ta oprema osobito uključuje:

- (a) kontrolne kartice uz pomoć kojih je moguće pristupiti podacima zabilježenima u tahografima i tahografskim karticama, a opcionalno i na karticama radionice;
- (b) alate potrebne za preuzimanje datoteka s podacima iz jedinica u vozilu i tahografskih kartica te mogućnost analize takvih datoteka s podacima i podataka ispisanih u digitalnih tahografa u kombinaciji s tahografskim listićima ili grafovima s analognih tahografa.

2. Ako službenici za kontrolu nakon provođenja provjere pronađu dovoljno dokaza koji upućuju na osnovanu sumnju ili prijevaru, dodjeljuju im se ovlasti da vozilo usmjere prema ovlaštenoj radionici u kojem će se provesti daljnja ispitivanja radi provjeravanja da tahograf:

- (a) ispravno funkcionira;
- (b) bilježi i pohranjuje podatke na ispravan način te da su parametri kalibracije ispravni.

3. Službenicima za kontrolu dodjeljuju se ovlasti da od ovlaštenih radionica zahtijevaju provođenje ispitivanja iz stavka 2. i posebnih ispitivanja osmišljenih za otkrivanje prisutnosti uređaja za manipulaciju. Ako se otkriju uređaji za manipulaciju, oprema, uključujući i sam uređaj, jedinica u vozilu ili njegove sastavnice i kartica vozača mogu se ukloniti iz vozila i mogu se upotrijebiti kao dokaz u skladu s nacionalnim postupovnim pravilima koji se odnose na postupanje s takvim dokazima.

4. Službenici za kontrolu koriste se, kad je to primjereno, mogućnošću provjere tahografa i kartica vozača koji su na mjestu događaja prilikom provjere prostora poduzeća.

Članak 39.

Osposobljavanje službenika za kontrolu

1. Države članice moraju se pobrinuti da su službenici za kontrolu na odgovarajući način osposobljeni za analizu zabilježenih podataka i provjeru tahografa kako bi se uspostavile učinkovite i usklađene aktivnosti provjere i osigurala provedba.

2. Države članice moraju obavijestiti Komisiju o zahtjevima za osposobljavanjem službenika za kontrolu do 2. rujna 2016.

3. Komisija provedbenim aktima donosi mjere u kojima je određen sadržaj početnog i trajnog osposobljavanja službenika za kontrolu, uključujući osposobljavanje u odnosu na tehnike provođenja ciljanih provjera i otkrivanja uređaja za manipulaciju te razotkrivanja prijevare. Te mjere uključuju smjernice za olakšavanje provedbe relevantnih odredaba ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 561/2006. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 42. stavka 3.

4. Države članice uključuju sadržaj koji određuje Komisija u osposobljavanje za službenike za kontrolu.

Članak 40.

Uzajamna pomoć

Države članice jedna drugoj pomažu u primjeni ove Uredbe i provjeri sukladnosti s ovom Uredbom.

U okviru te uzajamne pomoći, nadležna tijela država članica, posebno, jedna drugima redovito šalju sve dostupne informacije koje se tiču kršenja ove Uredbe od strane instalatera i radionica, oblike manipulacije te kazne za takva kršenja.

Članak 41.

Sankcije

1. Države članice, u skladu s nacionalnim ustavnim odredbama, utvrđuju pravila o sankcijama u slučaju kršenja ove

Uredbe te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale provedbu tih pravila. Te sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne, odvraćajuće, i nediskriminirajuće te moraju biti u skladu s kategorijama kršenja određenima u Direktivi 2006/22/EZ.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o tim mjerama i pravilima o sankcijama do 2. ožujka 2016. One obavješćuju Komisiju o svim naknadnim izmjenama tih mjera.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne ponudi svoje mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenoga akta te se primjenjuje članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako se mišljenje odbora pribavlja pisanim postupkom, taj se postupak obustavlja bez rezultata ako unutar roka za davanje mišljenja predsjednik odbora tako odluči ili ako tako zatraži obična većina članova odbora.

Članak 43.

Forum o tahografu

1. Forum o tahografu uspostavlja se kako bi se pružila potpora dijalogu o tehničkim aspektima vezanima uz tahografe među stručnjacima u državama članicama, članovima Odbora iz članka 42. i stručnjacima iz trećih zemalja u kojima se upotrebljava tahograf u skladu sa Sporazumom AETR.

2. Države članice trebale bi za potrebe Foruma o tahografu odrediti stručnjake koji se odabiru među stručnjacima koji sudjeluju u radu Odbora iz članka 42.

3. Forumu o tahografu mogu prisustvovati i stručnjaci iz zainteresiranih trećih zemalja izvan koje su potpisnice Sporazuma AETR.

4. Pozivaju se zainteresirane strane, predstavnici proizvođača vozila, proizvođači tahografa, socijalni partneri i Europski nadzornik za zaštitu podataka da prisustvuju Forumu o tahografu.
5. Forum o tahografu donosi svoja postupovna pravila.
6. Forum o tahografu sastaje se najmanje jednom godišnje.

Članak 44.

Obavješćivanje o nacionalnim mjerama

Države članice dužne su obavijestiti Komisiju o sadržaju zakona, uredbi i administrativnih odredaba koje su usvojile u području primjene ove Uredbe najkasnije 30 dana nakon što su ih donijele te prvi put do 2. ožujka 2015.

Članak 45.

Izmjena Uredbe (EZ) br. 561/2006

Uredba (EZ) br. 561/2006 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 3. sljedeća točka umeće se nakon točke (a):

„(aa) vozila ili kombinacije vozila s najvećom dopuštenom masom koja ne prelazi 7,5 tona koja se upotrebljavaju za prijevoz materijala, opreme ili strojeva i koje vozač upotrebljava prilikom izvođenja posla te koji se upotrebljavaju isključivo unutar radijusa od 100 km od poduzeća i pod uvjetom da vožnja vozila nije glavna djelatnost vozača.”
2. Članak 13. stavak 1. mijenja se kako slijedi:
 - (a) u točkama (d), (f) i (p), riječi „50 kilometara” i „50 km” zamjenjuju se riječima „100 km”;

(b) točka (d) prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„(d) vozila ili skupovi vozila najveće dopuštene mase koja ne prelazi 7,5 tona te ih koriste univerzalni pružatelji usluga definirani u članku 2. stavku 13. Direktive 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga Zajednice i poboljšanje kvalitete usluge (*) radi dostave pošiljaka u sklopu univerzalne usluge.

(*) SL L 15, 21.1.1998., str. 14.”

Članak 46.

Prijelazne mjere

Ako provedbeni akti iz ove Uredbe još ne budu doneseni, kako bi se mogli primjenjivati u trenutku primjene ove Uredbe, odredbe Uredbe (EEZ) br. 3821/85, uključujući Prilog I.B. toj Uredbi, nastavljaju se primjenjivati u prijelaznom razdoblju do datuma početka primjene provedbenih akata iz ove Uredbe.

Članak 47.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EEZ) br. 3821/85 stavlja se izvan snage. Upućivanja na Uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 48.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Podložno prijelaznim mjerama iz članka 46., ova Uredba primjenjuje se s učinkom od 2. ožujka 2016.. Međutim, članci 24., 34. i 45. primjenjuju s učinkom od 2. ožujka 2015.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 4. veljače 2014.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
E. VENIZELOS

PRILOG I.

ZAHTEVI U POGLEDU IZRADE, ISPITIVANJA, UGRADNJE I PREGLEDA ZA ANALOGNE TAHOGRAFE

I. DEFINICIJE

U ovom Prilogu:

- (a) „uređaj za bilježenje podataka” ili „analogni tahograf” znači:

uređaj koji se ugrađuje u cestovna vozila u svrhu pokazivanja i automatskog ili poluautomatskog bilježenja podataka o kretanju tih vozila kao i detalje o određenim razdobljima aktivnosti njihovih vozača;

- (b) „konstanta uređaja za bilježenje podataka” znači:

brojčana veličina koja navodi vrijednost ulaznog signala potrebnog za pokazivanje i bilježenje duljine prijeđenog puta od jednog kilometra; ta konstanta mora biti izražena u okretajima po kilometru ($k = \dots$ okr/km) ili u impulsima po kilometru ($k = \dots$ imp/km);

- (c) „koeficijent vozila” znači:

brojčana veličina koja navodi vrijednost izlaznog signala koji nastaje na priključnom mjestu uređaja za bilježenje podataka i vozila (na mjenjaču ili osovini kotača) u normalnim uvjetima ispitivanja duljine prijeđenog puta od jednog kilometra (vidjeti dio VI. točku 4. ovog Priloga). Koeficijent se izražava brojem okretaja po kilometru ($w = \dots$ okr/km) ili impulsima po kilometru ($w = \dots$ imp/km);

- (d) „djelatni opseg guma kotača vozila” znači:

srednja vrijednost prijeđenog puta pogonskog kotača kod punog okretaja; mjerenje tog puta mora se obavljati u normalnim uvjetima ispitivanja (vidjeti dio VI. točku 4. ovog Priloga) i izražava se u obliku: $l = \dots$ mm.

II. OPĆA OBILJEŽJA I FUNKCIJE UREĐAJA ZA BILJEŽENJE PODATAKA

Uređaj za bilježenje podataka mora bilježiti sljedeće:

1. duljinu prijeđenog puta vozila;
2. brzinu vozila;
3. vrijeme vožnje;
4. druga razdoblja rada ili dostupnosti;
5. stanke od posla i dnevni odmor;
6. otvaranje kućišta u koje je umetnut tahografski listić;
7. za elektronički uređaj za bilježenje podataka koji funkcionira uz pomoć signala koji se elektroničkim putem prenose od senzora udaljenosti i brzine, bilo koji prekid napajanja uređaja za bilježenje podataka koji prelazi 100 milisekundi (osim osvjetljenja) u napajanju senzora udaljenosti i brzine i bilo koje ometanje u putu signala do senzora udaljenosti i brzine.

U vozilima s dva vozača uređaj mora omogućavati da se na dva različita tahografska listića istodobno i odvojeno bilježe podaci za razdoblja navedena u prvom podstavku točkama 3., 4. i 5.

III. IZRADBENI ZAHTJEVI ZA UREĐAJ ZA BILJEŽENJE PODATAKA

(a) Opći zahtjevi

1. Uređaj za bilježenje podataka uključuje sljedeće:

1.1. Pokazni dijelovi koji pokazuju:

— duljinu prijeđenog puta (brojač kilometara),

— brzinu (brzinomjer),

— vrijeme (sat).

1.2. Zapisni dijelovi koji obuhvaćaju:

— uređaj za bilježenje prijeđenog puta vozila,

— uređaj za bilježenje brzine,

— jedan ili dva uređaja za bilježenje podataka koji ispunjavaju uvjete iz točke (c) podtočke 4.

1.3. Oprema kojom se na tahografskom listiću pojedinačno bilježi:

— svaki otvor kućišta u koje je umetnut tahografski listić,

— za elektronički uređaj za bilježenje podataka, kako je određeno u dijelu II. prvom stavku točki 7., svaki prekid u napajanju uređaja za bilježenje podataka koji prelazi 100 milisekundi (osim osvjtljenja), najkasnije prilikom ponovnog uključivanja napajanja,

— za elektronički uređaj za bilježenje podataka, kako je određeno u dijelu II. prvom stavku točki 7., svaki prekid napajanja senzora za udaljenost i brzinu koji prelazi 100 milisekundi i bilo koje ometanje u putu signala do senzora za udaljenost i brzinu.

2. Moguća prisutnost dodatne opreme na uređajima koja nije navedena u točki 1. ne smije ometati ispravan rad propisanih uređaja ili njihovo očitavanje.

Oprema se na odobrenje predaje skupa s takvim dodatnim uređajima.

3. Materijali

3.1. Svi sastavni dijelovi uređaja za bilježenje podataka moraju biti načinjeni od dovoljno stabilnih i mehanički otpornih materijala stabilnih elektromagnetskih obilježja.

3.2. Svaka izmjena u sastavnom dijelu uređaja ili vrsti materijala upotrijebljenih u njegovoj proizvodnji mora, prije nego što se primijeni u proizvodnji, dobiti odobrenje nadležnog tijela koje je izdalo certifikat o homologaciji za uređaj.

4. Mjerenje prijeđene udaljenosti

Prijeđene udaljenosti mogu se mjeriti i bilježiti:

— pri kretanju vozila unaprijed i unatrag, ili

— samo pri kretanju vozila unaprijed.

Nijedno bilježenje kretanja unatrag ne smije ni u kojem slučaju utjecati na jasnoću i točnost ostalih zabilježenih podataka.

5. Mjerenje brzine

5.1. Brzina se mjeri u rasponu navedenom u certifikatu o homologaciji.

5.2. Vlastita frekvencija i prigušenje mjernog uređaja moraju biti takvi da instrumenti koji pokazuju i bilježe brzinu mogu, u okviru mjernog područja, slijediti promjenu brzine od 2 m/s^2 , ne prelazeći granice najvećih dopuštenih pogrešaka.

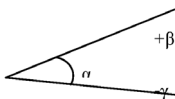
6. Mjerenje vremena (sat)
 - 6.1. Komanda mehanizma za namještanje sata mora biti smještena unutar kućišta s tahografskim listićem; svako otvaranje tog kućišta mora se automatski zabilježiti na tahografskom listiću.
 - 6.2. Ako mehanizmom koji pomiče tahografski listić upravlja sat, taj sat mora, nakon što se do kraja navije, ispravno raditi najmanje 10 % dulje nego što traje bilježenje, što ovisi o najvećoj količini listova u uređaju.
 7. Osvjetljenje i zaštita
 - 7.1. Pokazni dijelovi uređaja moraju biti opremljeni odgovarajućim osvjetljenjem koje ne zasljepljuje.
 - 7.2. U normalnim uvjetima svi unutarnji dijelovi uređaja moraju biti zaštićeni od vlage i prašine. Osim toga, mora ih se zaštititi od dodira kućištima koja imaju propisana mjesta za pečačenje.
- (b) Pokazni dijelovi
1. Pokazivač duljine prijeđenog puta (brojač kilometara)
 - 1.1. Vrijednost najmanjeg mjernog stupnjevanja na ljestvici instrumenta koji pokazuje prijeđenu udaljenost mora biti 0,1 kilometar. Brojke koje označuju svakih 100 metara prijeđenog puta moraju se jasno razlikovati od onih koje predstavljaju cijele kilometre.
 - 1.2. Brojke na brojaču kilometara moraju biti jasno čitljive i biti visine od najmanje 4 mm.
 - 1.3. Brojač kilometara mora omogućiti prikaz od najmanje 99 999,9 kilometara.
 2. Pokazivač brzine (brzinomjer)
 - 2.1. Unutar mjernog područja ljestvica brzine mora biti jednakmjerno podijeljena od 1, 2, 5 ili 10 kilometara na sat. Vrijednost stupnjevanja brzine (razmak između dvije uzastopne oznake) ne smije prelaziti 10 % od najveće vrijednosti brzine koju ljestvica pokazuje.
 - 2.2. Nije potrebno brojčano označivanje izvan mjernog područja.
 - 2.3. Duljina svakog razmaka na ljestvici koji predstavlja promjenu brzine od 10 kilometara na sat ne smije biti manja od 10 milimetara.
 - 2.4. Na pokazivaču s kazaljkom udaljenost između kazaljke i ljestvice ne smije biti veća od tri milimetra.
 3. Pokazivač vremena (sat)

Pokazivač vremena mora biti vidljiv izvana, a očitavanje mora biti pouzdano, jednostavno i nedvojbeno.
- (c) Zapisni dijelovi
1. Opći zahtjevi
 - 1.1. Svaki uređaj, bez obzira na oblik listića (vrpca ili disk), mora imati oznaku koja omogućava pravilno umetanje tahografskog listića tako da vrijeme označeno na listu odgovara vremenu koje pokazuje sat.
 - 1.2. Mehanizam koji pomiče tahografski listić mora omogućiti da se listić pomiče bez praznog hoda te da se može u svako vrijeme umetnuti i izvaditi.
 - 1.3. Kod tahografskih listića u obliku diska mehanizmom za pomicanje mora upravljati mehanizam sata. U tom slučaju okretanje tahografskog listića mora biti neprekidno i ravnomjerno s brzinom ne manjom od sedam milimetara na sat, mjereno na unutarnjem rubu plohe za bilježenje brzine vozila. Kod uređaja u obliku vrpce čiji je mehanizam za pomicanje tahografskog listića kontroliran mehanizmom sata, brzina pravocrtnog pomicanja mora biti najmanje 10 milimetara na sat.
 - 1.4. Duljina prijeđenog puta vozila, brzina vozila i svako otvaranje kućišta s tahografskim listićem ili listićima moraju se bilježiti automatski.

2. Bilježenje duljine prijeđenog puta
 - 2.1. Svaki kilometar prijeđenog puta mora biti prikazan na odgovarajućoj koordinati zapisom duljine od najmanje 1 mm.
 - 2.2. Čak i pri brzinama koje dosežu gornju granicu mjernog područja, zapis duljine prijeđenog puta mora biti jasno čitljiv.
 3. Bilježenje brzine
 - 3.1. Bez obzira na oblik tahografskog listića, pisaljka za brzinu mora biti vođena pravocrtno i okomito na smjer pomicanja lista. Međutim, kretanje pisaljke može biti i kružno ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:
 - trag crtanja pisaljke mora biti okomit na srednji opseg kruga (kod tahografskih listića u obliku diska) ili na os plohe (kod tahografskih listića u obliku vrpce) predviđene za bilježenje brzine,
 - odnos između polumjera zakrivljenosti traga nacrtanog pisaljkom prema širini polja predviđenog za bilježenje linearne brzine ne smije biti manji od 2,4:1, neovisno o obliku tahografskog listića,
 - oznake na vremenskoj ljestvici moraju na zapisnoj plohi presijecati krivulju istog polumjera kao što ga ima trag koji crta pisaljka. Razmak između oznaka na vremenskoj ljestvici mora prikazivati vremenski odsječak koji nije dulji od jednog sata.
 - 3.2. Svaka promjena brzine od 10 kilometara na sat mora biti prikazana na odgovarajućoj koordinati zapisom duljine od najmanje 1,5 milimetra.
 4. Bilježenje vremena
 - 4.1. Uređaj za bilježenje podataka mora biti izrađen tako da je prema potrebi moguće pomoću prekidača automatski i zasebno bilježiti četiri razdoblja kako je naznačeno u članku 34. stavku 5. točki (b) podtočkama ii., iii. i iv. ove Uredbe.
 - 4.2. Na temelju značajki zabilježenih tragova, njihovih relativnih položaja i, ako je potrebno, oznaka navedenih u članku 34. ove Uredbe, mora nedvojbeno biti jasna razlika između različitih razdoblja. Različita vremenska razdoblja trebaju se na zapisu razlikovati različitim debljinama relevantnih tragova ili bilo kojim drugim sustavom koji osigurava barem jednaku učinkovitost u pogledu očitavanja i tumačenja zapisa.
 - 4.3. Ako je posada vozila sastavljena od više od jednog vozača, zapisi iz točke 4.1. moraju biti na odvojenim tahografskim listićima, pri čemu se svakom vozaču dodjeljuje jedan. U tom slučaju pomicanjem odvojenih tahografskih listića mora upravljati jedan mehanizam ili sinkronizirani odvojeni mehanizmi.
- (d) Mehanizam za zatvaranje
1. Kućište u koje je umetnut tahografski listić ili listići i u kojem se nalazi mehanizam za namještanje sata mora biti opremljeno sigurnosnom napravom protiv otvaranja.
 2. Svako otvaranje kućišta u koje je umetnut tahografski listić ili listići i u kojem se nalazi mehanizam za namještanje sata automatski se zapisuje na tahografskom listiću, odnosno na listićima.
- (e) Oznake
1. Na prednjoj strani uređaja moraju biti sljedeće oznake:
 - mjerna jedinica prijeđenog puta s kraticom „km” neposredno do brojača kilometara,
 - oznaka „km/h” blizu ljestvice brzine,
 - mjerno područje brzinomjera u obliku „Vmin... km/h, Vmax... km/h”, ova oznaka nije potrebna ako je to prikazano na opisnoj pločici uređaja.

Međutim, ti zahtjevi ne vrijede za uređaje za bilježenje podataka odobrene prije 10. kolovoza 1970.

2. Opisna pločica mora biti ugrađena u uređaj i imati sljedeće oznake vidljive na uređaju nakon ugradnje:
- naziv i adresu proizvođača uređaja,
 - tvornički broj i godinu proizvodnje,
 - oznaku homologacije uređaja,
 - konstantu „k” uređaja u obliku „k =... okr/km” ili „k =... imp/km”,
 - moguće je i mjerno područje brzinomjera u obliku propisanom u točki 1.,
 - ako je uređaj osjetljiv na nagib tako da to utječe na prekoračenje dopuštenih granica pogrešaka uređaja, dopušteni kut u obliku:

pri čemu je α kut koji je izmjeren iz vodoravnog položaja prednje strane uređaja (okrenute prema gore) i u kojem je položaju uređaj kalibriran, a kutovi β i γ prikazuju najveći dopušten otklon prema gore, odnosno, prema dolje od kuta α .

(f) Najveće dopuštene pogreške uređaja (pokazni i zapisni dijelovi uređaja)

1. Na ispitnom mjestu prije ugradnje:
 - (a) za duljinu prijeđenog puta:

1 % više ili manje od stvarne duljine, uz uvjet da mjerena udaljenost nije manja od jednog kilometra;
 - (b) za brzinu:

3 km/h više ili manje od stvarne brzine;
 - (c) za vrijeme:

± dvije minute na dan, a najviše 10 minuta nakon sedam dana, ako rad sata bez navijanja nije kraći od sedam dana.
2. Kod ugradnje:
 - (a) za duljinu prijeđenog puta:

2 % više ili manje od stvarne duljine, uz uvjet da mjerena udaljenost nije manja od jednog kilometra;
 - (b) za brzinu:

4 km/h više ili manje od stvarne brzine;
 - (c) za vrijeme:

± dvije minute na dan, ili
± 10 minuta na sedam dana.
3. Tijekom uporabe:
 - (a) za duljinu prijeđenog puta:

4 % više ili manje od stvarne duljine, uz uvjet da mjerena udaljenost nije manja od jednog kilometra;

(b) za brzinu:

6 km/h više ili manje od stvarne brzine;

(c) za vrijeme:

± dvije minute na dan, ili

± 10 minuta na sedam dana.

4. Najveće dopuštene pogreške propisane u točkama 1., 2. i 3. vrijede za temperature od 0 °C do 40 °C, izmjerene u neposrednoj blizini uređaja.
5. Mjerenje najvećih dopuštenih pogrešaka propisanih u točkama 2. i 3. izvodi se u uvjetima propisanim u dijelu VI.

IV. TAHOGRAFSKI LISTIĆI

(a) Opći zahtjevi

1. Tahografski listići moraju biti izrađeni tako da ne ometaju uobičajen rad uređaja za bilježenje podataka te da zapisi koje sadrže budu neizbrisivi, čitljivi i prepoznatljivi.

U normalnim uvjetima vlage i temperature dimenzije tahografskih listića i svi zapisi na njima moraju ostati jednaki.

Povrh toga, mora biti moguće na tahografske listiće bilježiti podatke iz članka 34. ove Uredbe, a da ih se ne ošteti ni umanju njihova čitljivost.

U normalnim uvjetima skladištenja zapisi moraju ostati jasno čitljivi najmanje godinu dana.

2. Najmanji kapacitet bilježenja na tahografskim listićima, bez obzira na njihov oblik, mora biti 24 sata.

Ako je povezano nekoliko diskova radi povećanja kapaciteta neprekidnog bilježenja, koje se može postići bez intervencije osoblja, spojevi među različitim diskovima moraju biti izvedeni tako da zapisi na prijelaznim mjestima ne pokazuju ni prekid ni preklapanje.

(b) Plohe za bilježenje i njihove ljestvice

1. Tahografski listići moraju imati sljedeće plohe za bilježenje:

— plohu predviđenu isključivo za bilježenje podataka koji se odnose na brzinu,

— plohu predviđenu isključivo za bilježenje podataka koji se odnose na duljinu prijeđenog puta,

— jednu ili više ploha za bilježenje podataka koji se odnose na vrijeme upravljanja vozilom, druga razdoblja rada i dostupnost za stanke i dnevni odmor vozača.

2. Ploha za bilježenje brzine mora biti u razmjerima od 20 kilometara na sat ili manje. Svaka razdjelna crta mora biti obilježena brojkom odgovarajuće brzine. Kratica „km/h” mora se nalaziti najmanje na jednom mjestu plohe za bilježenje. Posljednja razdjelna crta mora se slagati s gornjom granicom mjernog područja.
3. Ploha za bilježenje duljine prijeđenog puta mora biti tako razdijeljena da broj kilometara prijeđenog puta bude lako čitljiv.
4. Ploha ili plohe za bilježenje razdoblja iz točke 1. moraju biti označene tako da se različita razdoblja mogu jasno razlikovati.

(c) Podaci koje je potrebno ispisati na tahografskim listićima

Na svakom tahografskom listiću moraju biti ispisani ovi podaci:

— naziv i adresa ili zaštitni znak proizvođača,

- oznaka odobrenja uzorka tahografskog listića,
- oznaka odobrenja za tip ili tipove uređaja u kojima se tahografski listić može upotrebljavati,
- gornja granica mjernog područja brzine izražena u kilometrima na sat.

Kako bi se ispunili minimalni dodatni zahtjevi, na svakom tahografskom listiću mora biti ispisana vremenska ljestvica koja je podijeljena tako da omogućuje izravno očitavanje svakih 15 minuta te da se vremenski odsjeci od 5 minuta mogu bez teškoće odrediti.

(d) Ploha za ručno upisivanje podataka

Tahografski listić mora imati slobodnu plohu na kojoj vozač može zapisati barem sljedeće podatke:

- prezime i ime vozača,
- datum i mjesto na kojem je počela uporaba tahografskog listića te datum i mjesto na kojem je završena njegova uporaba,
- registracijska oznaka ili oznake jednog ili više vozila koja su vozaču dodijeljena tijekom uporabe tahografskog listića,
- stanje brojača kilometara jednog ili više vozila koja su vozaču dodijeljena tijekom uporabe tahografskog listića,
- vrijeme svake promjene vozila.

V. UGRADNJA UREĐAJA ZA BILJEŽENJE PODATAKA

1. Uređaj za bilježenje podataka mora se u vozilo ugraditi tako da vozač može sa svog sjedala jasno vidjeti brzinomjer, brojač kilometara i sat, a svi dijelovi tih instrumenata, uključujući i prijenosne elemente, moraju istodobno biti zaštićeni od nenamjernih oštećenja.
2. Konstantu uređaja „k” potrebno je moći prilagoditi koeficijentu vozila „w” pomoću odgovarajuće naprave za prilagođavanje.

Vozila koja imaju dvije ili više prijenosnih odnosa osovina moraju biti opremljena preklopnom napravom pomoću koje se ti različiti prijenosni odnosi automatski dovode u odnos za koji je uređaj za bilježenje podataka prilagođen vozilu.

3. Nakon što je uređaj provjeren prilikom ugradnje, u vozilo se pokraj uređaja ili na sam uređaj na vidljivu mjestu mora staviti tipska pločica sa značajkama bitnim za uporabu uređaja. Poslije svakog pregleda kod ovlaštenog instalatera ili u ovlaštenoj radionici koji zahtijeva izmjenu u samoj ugradnji, potrebno je pričvrstiti novu tipsku pločicu sa značajkama bitnim za uporabu uređaja na mjesto prethodne.

Na tipskoj pločici moraju biti navedeni barem ovi podaci:

- naziv i adresa ili zaštitni znak ovlaštenog instalatera, radionice, ili proizvođača vozila,
- koeficijent vozila, u obliku „w =... okr/km” ili „w =... imp/km”,
- djelatni opseg guma na kotačima u obliku „1 =... mm”,
- datume kad su utvrđeni koeficijent vozila i kad je izmjeren djelatni opseg pogonskih kotača.

4. Pečaćenje

Sljedeći dijelovi moraju biti zapečaćeni:

- (a) naljepnica sa značajkama bitnim za uporabu uređaja za bilježenje podataka, osim ako je pričvršćena tako da se ne može ukloniti, a da se oznake na njoj ne unište;
- (b) završeci spojeva između uređaja i vozila;
- (c) naprava za prilagođavanje i spojno mjesto gdje je ona uključena u spojni vod;

- (d) preklopna naprava vozila s dvama ili više prijenosnih odnosa osovina;
- (e) spojevi naprave za prilagođivanje i preklopne naprave s drugim dijelovima uređaja za bilježenje podataka;
- (f) kućišta propisana u dijelu III. točki (a) podtočki 7.2;
- (g) svaki poklopac koji daje pristup sredstvima prilagođavanja konstante uređaja za bilježenje podataka koeficijentu vozila.

U posebnim slučajevima na uređaju za bilježenje podataka mogu biti zapečaćeni i drugi dijelovi, u skladu s certifikatom o homologaciji, a na certifikatu se moraju navesti položaji tih pečata.

Pečati navedeni pod točkama (b), (c) i (e) prvog podstavka mogu se ukloniti:

- u hitnim slučajevima,
- radi ugradnje, podešavanja ili popravljivanja uređaja za ograničavanje brzine ili svakog drugog uređaja koji doprinosi sigurnosti na cestama;

pod uvjetom da uređaj za bilježenje podataka i dalje funkcionira pouzdano i ispravno te da su ga ovlaštene instalater ili radionica odmah nakon toga ponovno zapečatali i podesili uređaj za ograničenje brzine ili bilo koji drugi uređaj koji doprinosi sigurnosti na cestama ili u roku od sedam dana u drugim slučajevima. Za svaki slučaj uklanjanja tih pečata mora se pripremiti pismena izjava o razlozima za takav postupak koja se predaje nadležnom tijelu.

5. Kablove koji povezuju uređaj za bilježenje podataka s odašiljačem potrebno je zaštititi neprekinutim čeličnim omotačem obloženim plastikom te zaštićenim od prašine i savijenih krajeva, osim ako postoji jednaka zaštita od manipulacije uz pomoć drugih sredstava (primjerice elektronički nadzor poput šifriranja signala) kojom se može otkriti prisutnost bilo kojeg uređaja koji nije potreban za ispravno funkcioniranje uređaja za bilježenje podataka i čija je svrha spriječiti ispravno funkcioniranje uređaja za bilježenje podataka izazivanjem kratkog spoja ili prekidom ili izmjenom elektroničkih podataka na senzoru za brzinu i udaljenost. U smislu ove Uredbe, neprekinutim se smatra spoj koji se sastoji od zapečaćenih priključaka.

Spomenuti elektronički nadzor može se zamijeniti elektroničkom kontrolom koja osigurava da se na uređaju za bilježenje podataka može zabilježiti svako kretanje vozila, neovisno o senzoru za brzinu i udaljenost.

Za potrebe primjene ove točke, vozila M 1 i N 1 ona su vozila definirana u Prilogu II. dijelu A Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Za vozila koja su opremljena tahografom u skladu s ovom Uredbom i za koje nije predviđena ugradnja armiranog kabla između senzora udaljenosti i brzine te uređaja za bilježenje podataka, naprava za prilagođavanje pričvršćuje se što bliže sensorima udaljenosti i brzine.

Armirani kabel pričvršćuje se tako da ide od naprave za prilagođavanje do uređaja za bilježenje podataka.

VI. PROVJERE I PREGLEDI

Države članice imenuju tijela koja izvode provjere i preglede.

1. Certificiranje novih i popravljenih uređaja

Svaki pojedini uređaj, nov ili popravljen, dobiva potvrdu o ispravnom radu i točnosti očitavanja i bilježenja, u granicama utvrđenima u dijelu III. točki (f) podtočki 1., i to pečačenjem u skladu s dijelom V. točkom 4. prvim podstavkom podtočkom (f).

U tu svrhu države članice mogu uvesti početnu provjeru koja se sastoji od provjere novog ili popravljenog uređaja i potvrde o njegovoj usklađenosti s homologiranim modelom i/ili zahtjevima ove Uredbe, ili za certificiranje mogu ovlastiti proizvođače ili njihove ovlaštene predstavnike.

⁽¹⁾ Direktiva 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o uspostavi okvira za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (SL L 263, 9.10.2007., str. 1.).

2. Ugradnja

Kod ugradnje tahografa u vozilo, uređaj i sama ugradnja moraju biti u skladu s odredbama koje se odnose na granice najvećih dopuštenih odstupanja iz dijela III. točke (f) podtočke 2.

Preglede provode ovlašteni instalater ili radionica na vlastitu odgovornost.

3. Periodični pregledi

(a) Periodični pregledi uređaja ugrađenih u vozila obavljaju se najmanje svake dvije godine i mogu se provoditi u sklopu ispitivanja voznog stanja vozila.

Ti pregledi uključuju sljedeće provjere:

- radi li uređaj ispravno,
- ima li uređaj oznaku homologacije,
- je li pričvršćena tipska pločica,
- jesu li pečati na uređaju i drugim ugrađenim dijelovima netaknuti,
- stvarni opseg guma.

(b) Pregled u svrhu usklađivanja s odredbom dijela III točke (f) podtočke 3. o maksimalnim dopuštenim odstupanjima u upotrebi obavlja se najmanje jednom svakih šest godina, iako svaka država članica može za vozila registrirana na svojem državnom području odrediti kraći vremenski razmak između pregleda. Takvi pregledi moraju uključivati zamjenu tipske pločice.

4. Mjerenje grešaka

Mjerenje grešaka kod ugradnje i tijekom uporabe obavlja se pod sljedećim uvjetima koji će se smatrati standardnim uvjetima ispitivanja:

- nenatovareno vozilo u stanju spremnom za vožnju,
- tlak u gumama prema uputama proizvođača,
- istrošenost guma u okviru zakonski dopuštenih granica,
- kretanje vozila: vozilo se mora kretati snagom vlastitog motora, pravocrtno na ravnoj površini brzinom od 50 ± 5 km/h. U slučaju da je od usporedive točnosti, ispitivanje se može obaviti i na odgovarajućem ispitnom mjestu.

PRILOG II.

OZNAKA HOMOLOGACIJE I CERTIFIKAT

I. OZNAKA HOMOLOGACIJE

1. Oznaku homologacije čini:

- (a) pravokutnik, unutar kojeg se upisuje slovo „e“, iza kojeg slijedi jedinstveni broj ili slovo države koja je izdala odobrenje, u skladu sa sljedećim dogovorenim znakovima:

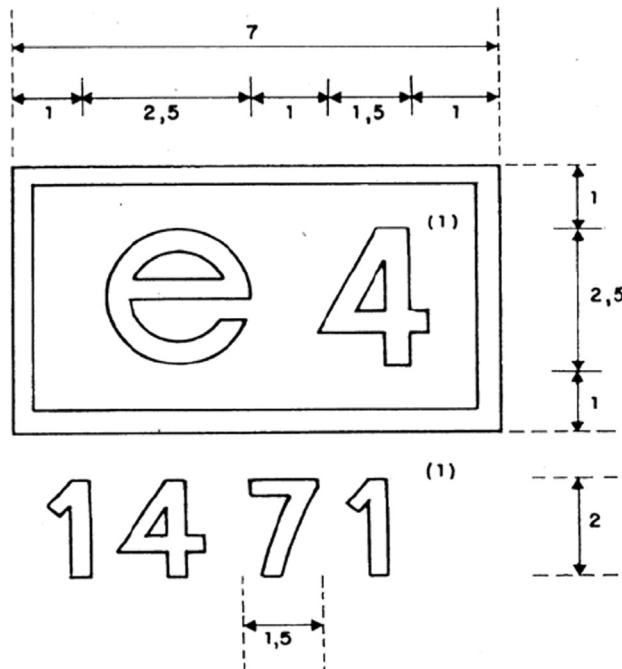
Belgija	6,
Bugarska	34,
Češka	8,
Danska	18,
Njemačka	1,
Estonija	29,
Irska	24,
Grčka	23,
Španjolska	9,
Francuska	2,
Hrvatska	25,
Italija	3,
Cipar	CY,
Latvija	32,
Litva	36,
Luksemburg	13,
Mađarska	7,
Malta	MT,
Nizozemska	4,
Austrija	12,
Poljska	20,
Portugal	21,
Rumunjska	19,
Slovenija	26,
Slovačka	27,
Finska	17,
Švedska	5,
Ujedinjena Kraljevina	11;

i

- (b) broj odobrenja koji odgovara broju certifikata o homologaciji sastavljenog za prototip uređaja za bilježenje podataka ili tahografskog listića ili broju tahografske kartice, zapisan u bilo gdje neposrednoj blizini tog pravokutnika.

2. Oznaka homologacije pokazuje se na opisnoj pločici svakog uređaja i na svakom tahografskom listiću i na svakoj tahografskoj kartici. Mora biti neizbrisiva i mora biti trajno čitljiva.

3. Dimenzije oznake homologacije prikazane na crtežu niže ⁽¹⁾ izražene su u milimetrima, te su dimenzije minimalne. Potrebno je održati odnose veličina između dimenzija.

⁽¹⁾ Ove su brojke prikazane samo kao smjernice.

II. CERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI ZA ANALOGNE TAHOGRAFE

Država članica koja je odobrila homologaciju podnositelju zahtjeva izdaje certifikat o homologaciji prema modelu niže. Kad ostale države članice obavješćuje o izdanim ili, ako je potrebno, povučenim homologacijama, država članica koristi kopije tog certifikata.

CERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI

Naziv nadležnog tijela

Obavijest o ⁽¹⁾

- homologaciji uređaja za bilježenje podataka
- povlačenju homologacije uređaja za bilježenje podataka
- homologaciji uzorka tahografskog listića
- povlačenju homologacije uzorka tahografskog listića

Homologacija broj

1. Zaštitni znak ili naziv
2. Naziv tipa ili modela
3. Naziv proizvođača
4. Adresa proizvođača
5. Predano na homologaciju dana
6. Ispitano u
7. Datum i broj ispitivanja
8. Datum homologacije
9. Datum povlačenja homologacije
10. Tip ili tipovi uređaja za bilježenje podataka u kojima se tahografski listić treba upotrebljavati
11. Mjesto
12. Datum
13. Priloženi opisni dokumenti
14. Napomene (uključujući mjesto pečata, prema potrebi)

.....
(Potpis)

⁽¹⁾ Nepotrebno prekriziti.

III. CERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI ZA DIGITALNE TAHOGRAFE

Država koja je odobrila homologaciju podnosiocu zahtjeva izdaje certifikat o homologaciji prema modelu niže. Kad ostale države članice obavješćuje o izdanim ili, ako je potrebno, povučenim homologacijama, država članica koristi kopije tog certifikata.

CERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI ZA DIGITALNE TAHOGRAFE

Naziv nadležnog tijela

Obavijest o ⁽¹⁾:

- homologaciji za: povlačenju homologacije za:
- model uređaja za bilježenje podataka
 - sastavni dio uređaja za bilježenje podataka ⁽²⁾
 - karticu vozača
 - karticu radionice
 - karticu poduzeća
 - karticu nadzornika

.....
Homologacija broj

1. Robna marka ili zaštitni znak proizvođača
2. Naziv modela
3. Naziv proizvođača
4. Adresa proizvođača
5. Predano na homologaciju za
6. Laboratorij(i)
7. Datum i broj izvješća o ispitivanju
8. Datum homologacije
9. Datum povlačenja homologacije
10. Model uređaja za bilježenje podataka za koje se sastavni dio treba koristiti
11. Mjesto
12. Datum
13. Priloženi opisni dokumenti
14. Napomene

.....
(Potpis)

⁽¹⁾ Označiti odgovarajuća polja.

⁽²⁾ Navesti sastavni dio koji je predmet obavijesti.